

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A régi katonai büntetésekről.

Irta: K. Nagy Sándor kir. ítélőtáblai bíró.

Milyen jó, hogy némely régi szokás már csak a történelemé, a múlté, melynek olvasása néha elborzaszt, máskor pedig mosolyra fakaszt bennünket!

De azért még sem árt, ha néha a hosszú és unalmas kódós őszi és hideg téli estéken «emlékezzünk régiekről».

Hát emlékezzünk meg a régi katonai büntetések némely részéről. Nem árt ez, annyival inkább nem lapunk olvasóinak sem, mert gyakran olvassák, vagy hallják, hogy a katonai büntetések terén most is majdnem a régi szellem uralkodik.

Pedig dehogy van úgy. A világ, az ember és a szokás az idő változásának van alávetve. Minden változik a világban. A mi egyszer megfelelőnek tetszett: az lassanként elavult. A mit egyszer igazságosnak tartottak az később visszataszítóknak tűnt fel. Maga az igazság egy és örök, de az igazságszolgáltatás emberek kezében volt s nem mindig jött napfényre. A gonoszság, az érdek, a haszon, vágy és a bosszúállás sokszor öltötte már magára az igazság mezét, mikor maga az igazság unhéz békóba verve ott szenvedett a sötétség falai között.

A hol az igazság diadalmaszkodik: ott semmi bűn nem marad büntetlenül és az ártatlanság mindig megtalálja a védelmet.

Óh! nagyon sokat lehetne erről beszélni önök előtt, a kik hivatva vannak nyomra vezetni az igazságot, a kik az igazságszolgáltatásnak leghatalmasabb fegyverei, a kik fáradozását és értékét csak az tudja kellőleg megbecsülni, a kinek kezébe adják a szálakat, melyekből a bűnös hálója szövődik...

No de ezt önök úgyis tudják. Beszéljünk most egyebbről: a régi katonai büntetésekről, a melyek nemesek általánosságban érdeklik önöket, mint katonai fegyelem alatt álló egyéneket, hanem azért is, mert hiszen önökre is kiterjed a ma életben levő katonai büntetőtörvény: így nem lehetetlen kíváncsian tekintenek vissza a múltba is.

Tekintsünk hát vissza a régi, sötét múltba.

A római császárok idejében elég furosan büntették a katonákat. Fegyelmi büntetés gyanúint a lovas katonát arra büntették, hogy nyerget czipeljen a hátán (ezt neveztek: «nyoreghordásnak»), a gyalogost pedig falovon

lovagoltatták. Sőt azt írják, hogy ez a szokás Németországban fennmaradt egészen a XIX-ik századig.

Az is meg van írva, hogy a gyáva katonákat kutya-czipelésre ítélték, azaz kutyát kellett vinni az ölkében.

No de ne beszéljünk «azt mondják»-ról. hanem irásban reánk maradt dolgokról. Még pedig tekintsünk be előbb a régi törvényekbe, azután a fegyelmi szabályokba.

Mátyás király VI. törvénye 61. és 62. cikke szerint: «a táborozók, ha szentegyházat, vagy nemes udvart megtámadván, a jobbagyoknak ott bátorság végett lerakott holmiját elrabolják: a nemtelenek elevenen égetlessenek meg, a nemesek pedig mindennemű vagyonuk vesztéségével bünhődjenek».

Az 1548:49. t.-cz. szerint: «a kik várjukban bérencz-rablókat tartanak s azokat rablásra küldik ki: váraik ostrommal bevétetvén, azok halállal végeztessenek ki és minden javaik a koronára szálljon».

Az 1567:30. t.-cz. «azon kapitányokat, kik kétséges hiteltl és török társaságáról gyanus embereket tartanak, hűtlenség szennyje alá vetteti; magukat az oly embereket pedig, ha tolvajságról, rablásról, emberlopásról, vagy a töröknek társaságáról alaposan vádoltatva elmarasztaltatnának: karó-büntetésre (karóba húzásra) ítéltetui parancsolja».

Az 1595:33. t.-cz. szerint: «a ki külföldiek zsoldjába áll: a uemes jószágát, a paraszt pedig fejét vesztse».

Az 1598:29. t.-cz. azt mondja ki, hogy: «akóborló, uratlan hajdukot szabad legyen akarkinek megölni, azon akár magyar, akár német kapitányok pedig, kik olyanokat tartatnának, hűtlenség szennyjébe essenek».

Az 1599:3. t.-cz. szerint: «A szabad hajdukot pártolók és elelmezők is, a kir. felség által halállal büntetessenek».

Az 1609:13. t.-cz. halállal büntetui rendelí azokat, kik nagyobb zsold nyerése végett más tartományokba katonáskodni csoportokban átnemnek.

A szökött katonáknak is rosszabbul volt dolguk a régi világban, mint most. Ugyanis az 1662:S. törvény-cikk nyilván kimonlta, hogy «az olyan fogadott katona, vagy szolgáló, a ki a zsoldot elfogadván, a serogból elszökik, halállal büntethető».

Ha beletekintünk Boeskyay fejedelemnek 1606-ban meg-

Elő magyar vill. orero borond. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalalója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkalmazott. Harmonikák és elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olekon eszközöltenek. Arjogják minden hangszerről külön küldetik. Magyarországi leguagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a m. kir. kősz. hadsereg, a m. kir. Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalalója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkalmazott. Harmonikák és elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olekon eszközöltenek. Arjogják minden hangszerről külön küldetik.

jelent fegyelmi szabályzatába, úgy találjuk, hogy ennek 5. cikke következőleg szól:

„Az zászlóhoz, az kapitánhoz, az hadnagy és az vitézlő néphittel legyen köteles, és valaki kapitánja hira nélkül zászlóját elhagyja: *lisztességél, fejét vesztse el* érette, és vagy hadnagy, vagy főlegény ne merjen menni az maga szükségében, még csak házához is, kapitánya hira nélkül.

Ugyanott a 6. cikkben következők foglaltatnak:

„Az, ki magától zászlót cserél, bir nélkül, kapitány-nyá vagy hadnaggyá teszi magát, ő felsége akaratiából az generális az oly kapitányt vagy hadnagyot felakasztassa. A ki kapitányát, avagy hadnagyát illetlen szóval, vagy szidalommal illeti: *afelét három pálczával megverik*. Valaki kapitányához, vagy hadnagyához fegyvert vonson, vagy megsebesíti, vagy megöli: *fejével éri meg*. A ki az malmot elvagdálná: az kezét vágják érette. Az jobbágyoknak lovát, barmát, ingó-bingó vagyonát akármilyen legyen, senki el ne vegye, valaki pedig ezt által hájja, tartozzék az kapitányja visszaadni az marhát, és ő magát az efféle cselekedetért erősen *megléhálja*. Valaki szentegyházat tör fel, vagy sirokat: az fejével éri meg. Az, kik az szegény embereket sarczolják, égetik, sűtik és kiozzák, pénzt kérnek rajtok és vonsznak, afféleket gen megveressen és az hadból kiüzessen az kapitány.

7-szer. Az kik erővel szűzeket törnek, asszonyállatotkat erővel, akaratiuk nélkül vannak: *fejekkel érik meg*. Hasonlóképen, ha valaki megtolvajul valakit uton vagy házon, az kapitány tisztvi vesztése alatt mint afféle tolvajt megölésse.

8-szor. Az, kik felvernek afféle élést, vagy egyéb marhát, az melyet vagy fejedelemnek, vagy urnak, kapitánoknak, vagy országgyűlésére, egy táborba, vagy egyébbűvé vinnének: *fejével érje meg*.

9-szer. Valaki bányákat, utakat, éléshordókat, harminezadosokat és az országnak egyéb jövedelmeit, ki-ből a vitézlő népek fizetése járna, megháboritaná: *fejével érje meg*.

10-szer. Ha valaki a postákat, kik Ő felségétől, vagy országtól közönséges dolgokban mennek és járnak, megháboritaná: minden kegyelem nélkül megöléssek.

I. Rukóczy György 1645-ben egy hadi rendszabályt és egy rendeletet a hadi fejjeléről adott ki.

A hadi rendszabály annyira szigorú, hogy majdnem minden törvénykezésre, személy- és vagyonbiztonság megszegésére felakasztást rendel, még pedig a rendelet oly módon kívánja meg a rendszabály végrehajtását, hogy ha a hadnagy fel nem akasztatja a rendszabály megszegőjét, úgy az a kapitány, a kinek kapitánysága alatt vagyon, azt a hadnagyot akasztassa fel.

A hadi fejjeléről szóló rendelet sem tartalmaz valami onyhe büntetéseket. Így:

„Az ország dobjának megveretése előtté senki, se

kapitány, se hadnagy dobot üttetni ne merészeljen, se készülésre, felülésre és megindulásra, hanem várjon minden az ország dobjának megverésétől és annak utána az ordinantiához tartsák minden rendek magukat, sőt senki sem Jézus kiáltás előtt és azután is, míg az ország zászlójával meg nem indulnak; ne merészeljen megindulni; mert a ki ez ellen cselekszik, elsőhen három pálczával verettetik meg, azután mindenétől megfosztatik, és harmadszor, ha cselekszi, megöletik érette.

Az egyházi személyek, harangok, templomi ékességek bántása, házak, asztagok, szénakazlak, hordók fenekének kivágása, erőszakos paráznság, büntetése: halál volt.

„Az lélekkel való szitkozódásért megverettetik, valaki benne tapasztaltatik kedvezés nélkül.

„Vannak irtózásra való új forma szitkoknak nemei, az másneműek soha az keresztény magyar nemzet között annak előtté nem hallattanak. Valaki ezért deprehendáltatik (bűnösnek találtatik) efélében, törvényt látatván reá az tiszték kedvezés nélkül annak iszonyu volta szerint megbüntessék.

„Jézus kiáltásának idején némelyek szégyenelvén, avagy restelvén az keresztényeknek régi jó szokásuk szerint Jézust kiáltani, némelyek csufságképen alkalmatlanul kiáltanak, némelyek pedig ágyokból fel sem kelnek; az ki ezért efélében találtatik, megpálczáztatik keményen.

„Előjárójára az ki támad, megöletik érte, szófogatatlanságért megpálczáztatik, ha pedig derekas dologban szót nem fogad, meghal érette.

„Főtisztviselőinknek engedelmé és hira nélkül akár ellenkezésben, s akármely időben, ha ki az eltenséggel, vagy ahoz tartozókkal beszél, annál inkább, ha irogatásban, izengetésben találtatik, megölettetik érette.

„Valakik a táborban egymást meglopják egy forint felett, az olyanok megölettetnek érette; a ki pedig kenyeresét lopná meg, akár sokat, akár keveset, megöléssek érette.

„Jézus kiáltás után az ki bort árul, kivágatik borának feneké. És az, ki szállásán kívül gazolkolik és kiáltoz, pálczákkal verettetik.

„Az megengedett és hirdetett időn és helyen kívül zsákmányra kimenni senki ne merészeljen, mert meghal érette.

„Valaki strázsára az ő rendi szerint igazán ki nem megyen, vagy igazán meg nem állja a strázsát, megöletik érette.

„Kinek-kinek rendeltetett quartélyán kívül másuvá szállani senki ne merészeljen, mert megverettetik érette.

„Jézus kiáltás után valaki a táboron kívül találtatik, megfogattatik és szörnyen megverettetik.

„Zászlóját valaki az megszálló helyre nem kíséri becsülettel, szörnyen megverettetik érette.

„Valaki zsákmányra megyen, az táboron kívül senki ne háljon, hanem bétakarodjék, mert megöletik érette.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részlettizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műkoránál Szegeden,
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

„Gyümölcsstermő fát vagy ágait levágni senki ne mérése, mert valaki ezt cselekszi, keményen megvertetik érte. Szőlőben senki kárt ne tegyen, ott lóval ne járjon. Őszi, tavaszi vetéseket ne étesen, tapodtasson, gázoltasson, mert az, ki ilyenben taláztatik, három pálzával megvertetik, másodsor mindenétől megfosztatik, harmadszor megöletik érte.»

Elég ebből a hudi fegyelmi szabályokból s az idő sorrendjében tekintsünk be ismét a törvényekbe.

Az 1662. évi 8. t.-cz. szerint, az olyan fogadott katonát, vagy szolgát, a ki a zsoldot elfogadván, a seregből elszökik, a kapitány, vagy zsoldba fogadó halállal büntesse.»

(Vége köv.)

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A hűségés őrsfőzönő.

Tel.: Máthé Miklós törzserőrmester.

Nehogy azt higgye a szíves olvasó a czim után, hogy a csendőrségi őrsök valamilyen hosszasan szolgáló, minden tekintetben kifogástalan s úgyszólván ritkaságszámba eső főzönő életrajzát, hosszú szolgálati idejét és minden irányban való hűségés viselkedését és szorgalmas munkásságát akarom itt ismertetni, sietek megjegyezni, hogy a czim nem felel a valóságot s csak éppen maliciából és azért választottam ezt a czimet, mert az a főzönő, a kiről az alábbiakban szó lesz, igen büséges cselédnek tartotta magát, viselkedésével és elkövetett eselekményével azonban éppen az ellenkezőt bizonyította be.

Apró-cseprő hibák minden cselédnél tapasztalhatók, sőt, hogy jelentékenyebb hibában hányan találatnak az ugyanezen foglalkozású nőknél, annak csak az őrsparancsnokok volnának a megmondhatói, a kiknek a felfogadással, ellenőrzéssel és elbocsátással nemcsak sok munkát, hanem sok bosszúságot is okoznak.

E czikk hősnője azonban nem érte be azzal, hogy apró-cseprő hibákkal bosszantsa az őrsparancsnokot és a legénységet. Sokkal magasabb ambíciói voltak ennél s értékesebb bubérokra pályázott s nem rajta mult, hogy ezek helyett másfél évi börtönnel honorálta a kalocsai kir. törvényszék azt a büntettet, a melynek elkövetésével nemcsak a kinevetést károsította meg, hanem a kezelő őrsöt is megszügyonyította volna, ha a eselekmény nyomozásával foglalkozó legénység fel nem ismeri a helyes nyomot, a mely a tett és tettes kiderítésére vezetett.

A kezelő őrs legénységét ugyanis a m. évi július 21-én szolgálathól való bevonulásakor az a kellemetlen meg-

lepetés érte, hogy távollétük alatt ismeretlen tettesek az őrsirodába behatoltak, a pénztár asztalt feltörték s abból az összes gazdasági átalányt és közzgazdálkodási pénzt, összesen 199 K 3 f.-t elloptak s ráadásul véletlenül vagy szándékosan, hogy a eselekmény nyomait megsemmisítsék, az őrsparancsnok ágát is felgyújtották. A tüzet azonban, mielőtt az irodabeli butoratra átsapattolt volna, egy polgári egyén észrevette s fellármázva a főzönőt, eloltották s így csupán az ágy nemű és az ágy egyes faalkatrészei, valamint az őrsparancsnok magánvankosa égett el, összesen 76 K 39 f. kárértékben.

Az őrsparancsnok azonnal távirati jelentést tett Kupás Márton járásőrmesternek s addig is, míg az megérkezett, az őrs két főnyi legénységével a helyszíni szemlét megejtve, iparkodott a nyomozáshoz való helyes kiindulási pontot megtalálni.

A tettesnek az őrsirodába való mikénti bejutásának határozott megállapítását megnehezítette az a körülmény, hogy az őrsiroda bezárt ajtaján semmiféle erőszak nyomai felfedezhetők nem voltak; ellenben az irodának az utcára néző, de befelé nyíló ablaka, illetve annak külső és belső egyik szárnya le volt véve s oda volt támasztva a falhoz s a falnak az ablak alatti párkányzata le volt törve, a mely körülményekből első tekintetre úgy látszott, hogy a tettes ott hatolt be az irodába és a eselekmény elkövetése után ott is távozott el.

Kupás Márton járásőrmester a helyszínére érkezvén, az őrsparancsnokkal és a szintén odarendelt Lugosán Simon cz. őrmesterrel alaposabb szemle alá vették a helyszínt, próbálgatták a helyére tett és jól záródó ablakoknak rázogatás utjau való kinyitását, majd ugyanannak kinyitása nélkül való levételét s mikor ez nem sikerült, rájöttek, hogy a tettes csakis az ajtón át, annak vagy a rendes kulcsával, vagy álkulccsal való kinyitása mellett hatolt be az irodába s az ablakokat, bizonyára a eselekmény elkövetése után belülről és csak azért vette le, hogy azáltal a nyomozó közegeket tévútra vezesse.

Ennek megállapítása után azon tanakodtak, hogy idegenek vagy a házbeliek között keressék a tettest.

Arról ugyanis, hogy az őrs összes legénysége szolgálatban állott a jelzett éjjel, a főzönőn és az őrsparancsnok nejein kívül csak a községházánál tudhattak, a hol az őrsparancsnok a laktanya őrzésére községi közeget kért, de nem kapott.

Mintán azonban a községi szolgaszemélyzet nem tudhatta azt, hogy a szolgálatban levő legénység mely órában vonul be s még kevésbé azt, hogy az őrsiroda kulcsát ilyenkor hol tartják; az őrsparancsnokról pedig nem volt feltételezhető, hogy férje és a maga jövőjét ily eselekményekkel veszélyeztesse, nem maradt más hátra, mint a főzönőt gyanuba venni, a kinek büntelensége mellett pedig éppen az őrsparancsnok károskodott legjobban, a mennyiben arról a — szorinte — jó magaviseletű, hűségés és félénk természetű asszonyról ily eselekmény elkövetését feltételezhetőnek sem találták.

Azalatt, míg ez a tanakodás folyt, ismétellen bejött a főzönő a legénységi szobába, hol a kamarakulesét, hol más egyébert, de senkire szólt hozzá egy szót se. S mikor újabbon éppen akkor jött be, mikor az ő megbízlatóságán felől tárgyaltak, Kupás járásőrmester kérését intézett hozzá, hogy tudna-e még valami felvilágosítást adni a történetek, illetve a tettes felől.

Ha fáj a feje

no tétovázszék, hanem
használdjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 porcs alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást olmosztja — Árú K 1.20. — Kapható minden gyógyszerben.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

Megjegyzendő, hogy a főzőnőt már a helyszíni szemle alkalmával kikérdezték az esetre nézve, de az, az ugyanakkor ott volt s a cselekményt felfedezett polgári egyénnel egyértelműen csak a tüzeloltásokor látott körülményekre adott felvilágosítást, mert — mint mondta — az irodától távolos konyhába már este korán visszavonult, lefeküdt s csak akkor kelt fel, midőn a polgári egyen reggel fel öt órákor fellármázta.

Mindezeket akkor egész nyugodtan, minden zavar nélkül, természetesen nagyobb bőbeszédűséggel adta elő, időközben azonban elveszthette a nyugodtságát, mert a járásörmester fenntebb említett újabb kérdésére már zavarba jött s bár csak röviden „nem tudok semmit” szavakat felelt, de ez is oly nehezére esett, hogy akaratlanul is leült, jobban mondva leroskadt a mellette levő székre.

Ez a körülmény megerősítette a járásörmostert a főzőnő elleni gyanújában, de a helyett, hogy tovább kérdezte volna, az ebéd készítésébe utasította, maga pedig az ottlevőkkel együtt a laktanya minden helyiségét kutatta át, miközben a veteményes kert egyik sarkában új ásatást felezték fel s azt megholygatva, az ellopott pénzt, mely egy zöld zacskóban volt a gödörbe helyezve, az utolsó fillérig előkerült.

A főzőnő figyelmét nem kerülte ki a csendőrök minden helyen való kutatása, így Kupás járásörmester arra számítva, hogy ha ők visszabuzódnak, a főzőnő bizonyára meg fogja tekinteni a pénz rejtékelyét — mert már teljesen bizonyosra vette, hogy csakis az rejtette el a pénzt oda — tehát visszabuzódtak és feltűnés nélkül figyelték a főzőnő minden mozdulatát.

A járásörmester számítása be is vált, mert alig hogy visszabuzódtak, a főzőnő mindjárt a kertbe ment, de zöldséggel kezében azonnal vissza is tért. Azonban csakbamar újból a kertbe ment krumpliért, de mintba elfelejtette volna kosarát nem vitt magával s mikor ezért mar a kertből visszajött, mintha feledékenységből tette volna, nyitva hagyta a kert ajtaját, a melyen át, mire a kosárral visszaérkezett, a tyukok a kertbe sereglettek s míg ezeket kizavarta és egy tyukot megfogott, alkalmat talált magának arra is, hogy a pénzt, a melynek rejtékelyét, mint később beismerte, nem találta eléggé biztosnak, onnan kivehesse s midőn a kertajtóba érve a tyukot eldobta, a helyett, hogy krumplit szedett volna, kosarát visszahagyva, ok nélkül a pinczébe, onnan pedig a konyhába ment.

Ekkor már észrevették a figyelők, hogy baj van a a pénz körül, rögtön megnézték a kertbeli rejtékelyen, de már nem volt ott. Ebből aztán rájöttek arra is, hogy csakugyan a főzőnő a tettes és hogy jó lesz a tetemrehíváshoz hasonló játékkal felhagyni, mert a főzőnő a konyhai tűzőn megsemmisítheti vagy úgy el találja tenni a pénzt, hogy többé elő nem kerül és az eredmény másként is megbiusul.

Kupás járásörmester tehát elővezette a főzőnőt és megkérdezte, hogy miért vette ki a pénzt a kertbeli rejtékelyről és hova rejtette azt el újból.

A főzőnő látva, hogy ravaszágát észrevették, minden kéréstől nélkül beismerte, hogy a pénztárt ő törte fel, az ablakokat a nyomozás félrevezetése céljából verte le s a fal az ablaknak az utzára való kitévése alkalmával véletlenül fűtődött le s hogy a pénzt a kertben nem látta eléggé biztos helyen, ezért vette ki onnan és a pinczelyukba rejtette el, a honnan mindjárt elő is adta.

Szóval kiderült, hogy mintán a legénységi szobában a kulcstartóra akasztott kulcshoz könnyen hozzájutott, sokkal nagyobb gondot okozott neki, mint ilyen dologban kezdődnek, a lopott tárgy megtartása, mint a cselekmény elkövetésére való elhatározás.

A tűz szándékos okozását nem ismerte be. Előadása szerint az véletlenséghől akként történt, hogy midőn a pénztárban való kutatáshoz gyújtót gyújtott, izgatottságában az égő gyufát az ágyra dobta és csak akkor vette észre az ágy égését, mikor távozni akart az irodából, ekkor pedig már azért se mert hozzáfogni annak eloltásához, mert az esetleges meglepetéstől, illetve leleplezéstől félt.

Tanulság pedig mindezekből az, hogy még a legkifogástalanabb cselédnek is csak feltételeesen lehet hinni; az őrsiroda-kulcsot hasonló esetekben sohasem nyílt helyen, hanem lepecsételt horitékba téve visszahagyni, vagy kétes esetekben az előjáróságunk átadni s végül, ha a keresett tárgy már megvan, sohasem szabad azt holmi tetemrehívás-féle játékkal az esetleges újbóli veszendőbe menésnek kitenni s ezáltal a megtérült kárt újból előidézve, még az eredmény megbiusulását is elősegíteni.

A Herczegszigetek.

Ha látni akarsz a Kalipszó szigetét, gyere ki a Marmara-tengerre, a Herczeg-szigetekre... Így kezdi költői leveleit a törökök Mehemmed Dzsolálja. Más itt az ég mosolygása, más színben tükrözik itt a tenger, édesebb lehet itt még a boldogság is, mert olyan ez a maroknyi földcske itt a zölde tengerbabok között, mintha kiszakított rózsakerke volna magának a Paradicsom-kertnek.

Új világ ez már egészen, pedig alig van csak két órányi messzeségre a mi szép Isztambulunktól. Mintba egészen más égőv alatt volna. Isztambul olyan hatásos van az emberre, mint egy rejtelmés, misztikus mese. A sziget maga derűs, tele fényvel, ragyogással, olyan, mint egy ó-görög eposz.

Itt nyulik el előttem Isztambul a keleti reggelek lilás fátyolruhájában. Jobbról az európai városnegyedek, Galata meg Péra, balról a sugár mináre-tornyok meg a dzsámik városa, közbül a ringó, kékes Arany Szarv. Még nem szállt fel egészen a reggeli köd. A város képe ilyenkor a legmegragadóbb. A török negyedeknek csak a konturvonalai látszanak a halvány orgonavirág-azinü párázatból. Vékony minárek, egy-egy sötét ciprusfa lombja, dzsámik boltosatos kupolái nyúlnak ki az elmosódó, összefolyó képből, középtűt a Valens császár

BUTOR

késpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 6. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-54.

BUTOR

A postatakarékpénztár hold-utcai palotájából. — A esküéleti osztály egyik tere.

vízvezetékének omlatag ívei rajzolódnak ebbe a varázsos álomlátásba.

De kűrtől már a hajónk, lapátos kereke csatokolni kezd a tengervízben, fehér babos csipkéket terít el mag körül, megindul lassan, óvatosan a csendes Marmara-tenger felé. Ott úszik el az Eszki-szeráj (régi palota) alatt, a lehunytt nagyság emlékeinél. Ez a kis földnyelv volt a bajdani Bizancc Akropolisza, itt laktak a nagy pádisábok a birodalom fénykorában és itt van most felhalmozva minden emléke a török félbold régi dicsőségének. Unalmas arezú török balászat a romladékony Szeráj-falak alatt...

Fehér vitorlás festett görög bárkák úsznak el mellettünk, felkonyul az orruk, tatjuk, mintha csak a Pontusz-járó Argó után másolták volna valamennyit. Mert ilyen lebetett a régi idők Jázon-bajója, mely elhozta az aranygyapjat az ósregék Kolcbiszából, onnan a távol Napkelet felől. Mivelbogy itt minden kis darab kő és minden látomány mesét juttat az ember eszébe, mithoszt meg történetet. Ez adja meg a Kelet világának legszebb színeit. Elmaradoznak lassan a hajók, mind távolabb és távolabb jutunk Isztambultól, benn járunk már egészen a nyílt vizű Marmarában. Hosszú sorban kéklenek az ázsiai oldalon a hegyek lánca, mind balványabb és balványabb kékből tűnnek fel messziről, lejjebb már egészen elolvadt a különbség a tenger meg a hegylány színe között, ki mond ná meg, hogy melyik volt a szárazföld és melyik ott a tenger?

Feltűnedezik már a szigetesoport is halvány, ködös színben. Eltelik még egy jó óra, a míg odaérünk.

Addig is mesét mondog a szigetről. Nem is nagyon mese. Inkább történet.

Van a szigetesoport éjszaknyugati felén két kis lakatlan, kopár szigeteske, melyet a törökök Köpekleradaszinnak neveznek. Annak jelent ez, mint a «kutyák szigete». Történetet is tudnak róla.

Az Isztambulba érkező idegen, a mint az utcára lép, talán semmit sem vesz észre előbb, mint a portyázó, heverésző gazdátlan kutyákat. Elfekszik falkástul a gyalogjárót, odaheverednek a kocsis útjába, de azért nem igen szokás érte bántani őket. A gyalog ember átlépeget rajtuk, a kocsis pedig elkiabálja ökelméket a lovak orra előtt. Így van ez már tenger nagy idők óta, nem szokás itt megbotránkozni az ilyesmifélén.

De meg szükséges is van rájuk. Az a bivatásuk, hogy felügyeljenek a köztisztaságra. A keleti embernek, legyen az akár görög, akár török, meg van az a másibatatlan jó szokása, hogy mindenfajta szemetet kiszór az utcára. Hol az ajtón, hol az ablakon, már a mint alkalmasabb. Ezen csemegéznek persze a kutyák. És van bozzá olyan jó étvágyuk, hogy felfalnak minden elképzelhetőt és elképzelhetlent. Talán ebben volna az ő legpéldásabb hasznavehetőségük. Az utakra kivetett rothadó szemet bírjan tenyésző melegágya lenne ezer miazmánának, ezer fajta betegségnak.

A mohammedán ember különben is nem bántja az állatot. A házába nem ereszti ugyan, de azért eteti, ápolgatja, ha beteg, el is játézik vele néha. Láttam télidőben feltundázott kicsi kutyákat. Hogy meg ne fagyjanak a hidegben, kaftánkát szabtak rájuk az irgalmas moszlimának.

De egy időben mégis, Aziz szultán idejében, a hetvenes években sokat foglalkoztak avval a török újságok, hogy vajjon meglér-e itt a civilizációval ez a sok gaz-

dátlan komitácsi jószág. Valóságos kutyaháború volt a hírlapirodalomban. Győzött végre a haladó ellenpárt és kimondta rájuk az ítéletet. A kormány sem zárkózott el, sőt hozzájárult a kutyák kiirtásának a tervéhez.

Már most hogyan? Megöljék őket? Ez nem egyezik meg a török ember természetével. Hanem elgondolták, hogy legjobb lenne őket kihordani a Marmara-enger lakatlan szigeteire, külön a hímeket, külön az anyákat. Így lasscskán majd maguktól is elpusztulnak.

Úgy is lett, Hajószámra hordták a kutyákat ki a szigetekre.

És... pár napra rá visszaűsztak a tengeren valamennyien ezek a hűséges gazdátlan állatok.

— Itt az Allahujja — mondogatták a moszlimának és azóta senki sem bántja őket.

Egy másik változat szerint a szultán maga hozatta őket vissza a száműzetésből. Rákib pasa eszelte ki állítólag a szegény párák megmenekülését. Mikor már künn voltak a kutyák a szigetekben, a pasa egy titkon rejtegetett példánynak szalagot kötött a nyakára, a szalagra kérvényt, a melyben a száműzöttek kegyelemért könyörögnek a pádisáh előtt. A kutyaszószólót beprotégálták az udvarba és szabadon eresztették olyankor, a mikor a török császár maga is megláthatta.

Igen megtetszett neki a tréfa és visszahozatta őket ismét a sztambuli utcákra.

A szigeteket azonban még mindig a kutyák szigetének hívják. Merően, kopáran emelkednek ki a tengerből. A hajónk messze hagyja őket, de érinti Protit, Antigont meg Khalkit, mely mindmegannyi nyaralója, üdülőhelye a poros, meleg Isztambulnak.

Révbe érünk végre Prinkipón, a legnagyobb Hercegszigeten.

Milyen szép itt a tenger! Nem borzolja sohasem erősebb viharok. Csendes és mosolygó. Ha végig libben fölötte egy gyengébb szellőcske, tobzos, apró reczékét formál a tenger arca, elsimul az is, mert csak egy pillanat volt a zefír libbenése, benn mosolyog ismét a nyájas déli mennybolt.

A partok mentén, a hol sekélyebbek a vizek, száz meg száz színnek zöld árnyalásában mutogatja a tenger kristály-palotáját. Emitt a kertje. Hosszú szálas sósvízi füveket ringat lágyan a bolygó áramlat a tenger fenekén. Olyan, mint a hullámzó zöld búzavetés. Odább haragoszöld, széleslevelű moszatok erdeje rejtelmeskedik, felnyulik belőle néhutt egy-egy ágas-bogas sárgás vízinövény, csaknem eléri az orma a vizek tükkrét. Lassan, kémlelőzve úszik a moszat-erdő fölött a fehéres testű, érzékeny medúza, a kicsinyke «tengeri tündér». Így nevezik a török. Megvillan az erdő vadja is imitt meg amott, egy-egy ezüstös hátú pajzán kis tengeri halaeska. El is tűnt már a zöldes ingovány között... Utána egy másik. Talán a párja volt?

Kezd már őszre fordulni az idő a Prinkipó szigeten. Otthon Magyarországon már beköszöntött a tél is. Itt még csak most sárgulnak az ákác meg a platán levelei. Hullanak is már.

Hosszú sorban nyúlnak el a tengerpart mentén a nyaraló villák meg a magas levantei fogadók, az ablakredők mindnek leeresztve. Visszatértek már a lakói a városba, mert lejárt az évad. Néptelenek a tengeri fürdők is, nem langyos már a Marmara vize. A nap sem meleg már, inkább csak verőfényes. Az égbolt olyan, mint egy bágyadt türkismező.

ÉLELMISZEREKET

legújtanysabban szállít...

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TÉR 1. SZAM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

Az épület az utca felől nézve.

A pénztári oszronok.

A postatakarékpénztár hold-utcai palotájából.

Pedig milyen szépek még itt ezek a világos őszi reggelek. A harmat még nem szikkadt föl a sárga meg a fehér krizantémokról a villák kertjeiben. Csend és némaság mindenfelé. Mindenki elment, csak a babérok meg a pálmafák alatt szendergő ó-görög istenasszonyok maradtak itt. Szobrok csupán, Afrodité meg Ceresz.

A repkényfutotta, glicizineás erkélyekről eltűntek a kandi le nyfejek, a görög szobrok modelljei, amonnan a missek meg a mademoiselle-ek. Milyen sok édes álom lakhatott még itt hónapokkal előbb azok mögött a lebecsátott fehér ablakredők mögött?

Akkor még langyosak voltak az éjszakák, tele holdfényvel, csillagragyogással. A kertek pedig telve voltak sárgás mimózával, nyíló, illatos narancs- meg citromvirággal. A Georgiosz meg a Christosz hegyekről pedig fenyőfák balzsamát lengette a lágy, puha zefir. Ezek az éjszakák avatják a szerelmet istenné, ilyenkor jár a szerelmese után a hold-arcú Szeléné istenasszony, ilyenkor eleveddik meg a lomb, a virág, a szello meg a tengerzsongás, és lesz belőlük nimfa, faun meg driád. Mert ilyen földön születtek meg az ó-görög istenek, ilyen berkebe jártak ki a nereidák. Ilyen ég alatt született meg a mithosz, a mese, meg az egész ó-kori klasszikus költészet...

Most már csak hulló akáczfalevelek borítják az utakat mindenfelé.

Nógotam a lovamat, kijutunk a kertek meg a villák közül, kapaszkodunk fölfelé az Agiosz Georgioszra. Ez a szigeteske legmagasabb emelkedése, innen esik a legesebb kilátás a Marmarára meg a szomszéd szigetekre. Fenyőfaerdők, babérok, olajfáskertek között kanyarog, fordul az út. Feljebb már csak apróbb borókabokrok, esalitik között emelkedik az ósvény, itt-ott egy-egy ernyős pinia-fenyőfa. Fenn a sziklás úton kicsiny görög kolostor áll, mellette épülő templom — meg kávéház. De bort is mérnek benne, édes, híres görög bort. Úgy hívják ezt a kis bódét, hogy «Ear aionion» — az örök tavasz. És ha végig tekintesz innen a fenyőfa-erdős, lankás kis szigeten, mosolygó égen, zöldes színű tengeren, a távolról kéklő ázsiai hegyeken, magad is úgy találd, hogy örök itt a tavasz.

Pedig száműzetési helye volt Prinkipó a régi bizancezi birodalomnak. Császárnőket, császári hercegeket küldtek ide egykor, ha útjában voltak valamely erősebbnek a szomszéd metropóliszban. A nagy Iréne császárnőt is ide száműzték először, később Lesboszban őrizték, de a hamvait ismét visszahozták egy prinkipói kolostorba.

Az ide azámkivetett hercegekről, császárnőkről neveztek el különben az egész szigetesoportot Hercegszigeteknek. Most üdülést keres rajtuk a fáradt test, balzsamot talál bennük a beteg lélek és álmodással, költészetrel rajzolódik tele a bohó, fiatalos szív...

KÉPEINKHEZ.

A postatakarékpénztár Hold-utcza-i palotájából.

A m. kir. postatakarékpénztár február 4-én ünnepelte meg fennállásának 25 éves jubileumát. Az 1885. évi IX. t.-cz. alapján létesült ez az intézet, még pedig ama magasrangú ezéltalatt, hogy a takarékoságot a nép mind szélesebb körébe beplántálja a az erre való szokás mellett, a szétszórtan és kibaszálhatatlanul heverő

kisebb tökéket összegyűjtse s végül, hogy az ipart, kereskedelmet és magát az államot is támogassa. S hogy az intézet e kiváló czélnak meg is felelt, bizonyítja az, hogy alig van állami intézmény Magyarországon, mely ily rövid idő alatt oly nagy és osztottan népszerűségre és közkedveltségre tett volna szert, mint éppen a postatakarékpénztár. Betevőinek 780,000 főnyi számával első helyen áll az országbeli pénzintézetek közt. S e horribilis számnak több mint felét az iparos és tanuló ifjúság, házi és mezőgazdasági cselédek, tisztviselők és katonai személyek, köztük olvasóink közül is nagyon sokan adják. A 108 millió koronát kitevő betétállományával harmadik az ország pénzintézetei közt, pedig ez óriási összegnek mintegy 70%-a 20 koronán aluli betétekből áll. Az intézet minden alaptéke nélkül kezdte meg működését s e miatt az első öt évben deficitel dolgozott s csak 1890. évben kezdhetette meg a tartalékalap gyűjtését, mégis 1903. évre — tehát rövid 13 év alatt — már hat millió korona tartalékalapot létesített. Ettől kezdve az intézet a mellett, hogy 800 embert foglalkoztat, magának az államnak is évi két millió tiszta jövedelmet hoz. Aldásos működésének hasznát bizony nagyon sokan élvezik, mert hiszen apró-cseprő tökéink a postatakarékpénztár nélkül vagy nálunk kalódnának el haszontalanul; vagy kisebb s nem minden tekintetben megbízható pénzintézetekbe úgynevezett népbankokba, szövetkezetekbe helyezve nemcsak hogy megfelelő hasznót nem hajtának, de még tökéink megmaradása felől sem érezhetnénk magunkat biztosítva. A képek, melyeket a jubileum alkalmából bemutatunk, az említett postatakarékpénztár épületéről s annak egyes részéről valók.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabban a következő adományok folytak be: a jókai polgárság adománya, a jókai ős utján 2402. Vitéz Aladár nagybérlő adománya, a jókai ős utján 5. a szászmagyarosi ős legénysége által szilveszter estén rendezett multság jövedelme 638. Az eddig befolyt adományok összege 18,811 korona 73 fillér.

Farsang. Az aninai ős legénysége január 7-én, Barényi Ferenc főhadnagy, oraviczábanynai szakaszparavésnök védnöksége alatt, Anina intelligenciájának közreműködésével, hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendezett. A csendőrségi internátus alapja javára rendezett multság, mely az aninai intelligencián találkozóhelye volt, minden ízében fényesen sikerült és a jótékony ezébra 470 koronát jövedelmezett. E minden várakozást felülbúrló fényes siker a 11 pontból állott gazdag műsoru hangverseny közreműködőinek érdeme, kiknek a nemcs ezél érdekében kifejtett fáradozásukért a csendőrségi lapok szerkesztősége ezuttal őszinte köszönetet mond.

A budapesti, m. kir. csendőrség altisztikara, olvasókörének javára, február 4-én, a csendőrségi laknyában, a tiszti társalgó helyiségében, vacsorával és táncmulatsággal egybekötött zártkörű társasestélyt rendez. Belépődíj — vacsora nélkül — személyenként 2 kor., csatlódjeg 3 kor.

A székesfehérvári 17. honvédegyalozezred V. oszprémében állomásozó 3. és 4. zászlóaljának és a vészprómi szakaszának altisztikara, február 11-én, esikszentimrei Csató Ferenc csendőralozezred, Guillaume Árpád és Nedeczky Rezső honvédeznagyok védnöksége alatt, a vészprómi nemzeti színházban, a m. kir. hon-

vád altiszti segélyalap- és a létesítendő csendőrségi internátus alapja javára, zártkörű bált rendez, melyen a bálanyai tisztet a védnökök nejei voltak szivesek elfogadni. Belépődíj: személyenként 2 kor., csatlódjegy 5 kor., páholyjegy 8 korona.

Kérelem. Grünfeld Lajos, a máramarosmegyei Tiszabogdány községben állomásozó csendőr, kéri Szücs János csendőrt, ki 1909-ben a cs. és kir. 37. gyalogezredből lépet át közvetlen a VIII. számú csendőrkertülethez, hogy jelenlegi állomáshelyét vele tudassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kalózállam. A tizenhetedik században a tengeri rablók bizonytalanná tették a tengereket. Kicsi, elhagyott és nehezen hozzáférhető szigeteken tanyáztak és fúrge hajóikkal keresztül-kasul járták a tengereket és megtámadták a kereskedők hajóit. A «Revue» című francia folyóirat egy ilyen kalóz-törzsnek az állami szervezetét ismerteti. Az alkotmány főbb pontjai ezek voltak: 1. Előjárói parancsának mindenki feltétlenül engedelmességni tartozik. 2. A ki szökni próbál vagy a törzsnek egy fontos titkát elárulja, az egy elhagyott szigeten kitétik és csupán egy palocz vizet, egy puskát és kevés ölmot meg puskaport kap. 3. A kit lopáson kapnak, azt szintén kiteszik. 4. A ki a társaság valamelyik tagjával ok nélkül összevész, vagy azzal megverekszik, az «Mózes törvénye» szerint bűnhődik. (Mózes törvénye: 40 botütés az illető bátára.) 5. A ki ok nélkül fegyvert ragad vagy kupak nélküli pipát szí, avagy égő gyertyával a hajó raktárhelyiségeibe lép: az szintén «Mózes törvénye» szerint bűnhődik. 6. A ki fegyvereit nem hozza rendbe vagy szolgálatát elhanyagolja, az büntetésül a legközelebbi zsákmányból nem kap osztalékot. 7. A ki a harozban szemét vagy kezét elveszti, kárpótlásul 400 darab nyolozas pénzt kap, a ki pedig karját vagy lábát veszti az kétszerannyit kap. 8. A ki férj rubába öltözött nőt hoz magával, az halállal bűnhődik.

Hogyan nevelik az angol trónörökös? György angol király a napokban elmondotta, hogy milyenek óhajta legidősebb fiának, a walesi hercegnek nevelését, a ki most töltötte be tizenhatodik életévét. A herceg húsvétra befejezi tanulmányait a dortmouthi tengerészeti iskolában és azután néhány havi előkészítés után, a mivel két oxfordi tanárt fog megbizni a király, az ősszel be fog iratkozni az egyetemre, de az előirt négy év helyett legfeljebb két évet fog ott tölteni. Valószínűleg az oxfordi Christ-Church-collegebe fog beiratkozni, a hol külön szobája lesz, de ez lesz egyuttal az ősszel kedvezmény, a melyet neki, mint királyfiának, külön engedélyeznek, mert ő rá nézve is ugyanazok az iskolai szabályok lesznek érvényben, mint valamennyi többi egyetemi hallgatóra. György király ebben a tekintetben nem ismer kivételt és azt akarja, hogy fiait az iskolában nem rangjuk, hanem érdemeik szerint értékeljék. Jellemző erre vonatkozólag a következő eset, a mely néhány óvvel az előtt történt. Edward herceg, a ki akkor még nem volt walesi herceg, apja előtt panaszkodott, hogy a tengerészeti iskolában egy iszón megtagadták tőle az engedélyt, hogy egy kerti ünnepélyen résztvegyen. Panaszával azonban rossz helyre ment, a

mikor az apjához fordult, mert az szigorúan és erélyesen rendre utasította és figyelmeztette, hogy az iskolai szabályok minden tanulóra egyaránt érvényesek és különösen egy jövőendő királynak nem szabad kivételes helyzetre törekednie, hanem jó példával kell elől járnia. Az iskolai tárgyak közül a trónörökös leginkább a matematika iránt érdeklődik. A modern nyelvek iránt is van érdeke és jól beszéli francziául és németül, a klasszikus nyelveket ellenben nem szereti. Egyetemi tanulmányainak befejezése után öcsésével, Albert herczeggel világgörüli útra fog indulni, hogy megismerje az angol gyarmatokat. György király trónörökös korában később elhunyt testvéreivel szintén ilyen világgörüli utazást tett. A királyné azt óhajta, hogy a trónörökös, a meddig csak lehet, tartózkodjék a nyilvánosságtól. Nemrég egy gyalogezred tiszteletbeli parancsnokává akarta őt tenni a király, a királyné azonban tiltakozott ez ellen és így a dologból nem lett semmi. Az angol királyi családban az a szokás, hogy a trónörökös udvarmestert kap, mielőtt még jóformán tudná, hogy mit kezdjen azzal az emberrel. György király szakított ezzel a szokással, a mennyiben az a szándéka, hogy a trónörökös mellé nőülése előtt egyáltalában nem rendel udvarmestert, hanem csupán két lovászmester fog kapni, a ki szolgálatában fognak maradni mindaddig, a mig meg nem házasodik.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően válaszozott kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétessek. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

1871. 1. Magától értődik, csak nem fagyoskodhatik? 2. Láttott már eleven bárányt bőr nélkül?

Kömjárt. Vegye magának azt a fáradságot és nézze meg a zsebkönyv statisztikái rovatát. A honvédelegieket — a melyek őnt amúgy sem érdekelhetik, már nagy számuknál fogva sem közzölhetjük.

IG nap. Ha összpontosításról van szó: igen, ellenben nem.

X. 1. Lehet bűnpártolás, de más is. A minősítés a bíróság dolga. Jelentse fel, majd elintézik. Miért hivatkozik sárjelen lapunk 1910. évi 9. számában «Muramollék» jelige alatt közöltekre. Micsoda összefüggés van kérdése és a harangozás története között? Ha pedig a 3. alatti választ gondolja, egy évig kellett gondolkodnia egy példa felett? 2. Az irodafalányból. 3. Semmit. Disz. 4. Mert ez az általános bevett szokás.

H. D. Bányfiumlyad. Forgassa csak egy keveset a laktanya szabályokat, abban megtalálja.

K. S. Még nem tudni.

K. örsvezető. Csak a rangban idősebb bizható meg. Türelmes. 1. Ifjú mire való az átköny? 2. Szolgálati ügy.

3. Magától értődik, hogy lefekhetik.

Nyitra-Udvarnok. Vnu. Megbizhatóság tekintetében nem adhatunk felvilágosítást.

**Részletfizetésre
készpénzárón!**

Ha a jelszavunk (A többi részletfizetési irásai módon hivatali útján) EUFON társasághoz beérkezett ugyanazon áron adjuk részletre, mint kész pénzt. Riadó lemezek nem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzzel vennék. Kérje Eufon és Riadó jegyzékünket és hasonlítsa össze árainkat bármilyen más részletfizetési jegyzékével. Anonál átlépezi a különbséget.

SZENT LÁSZLÓ INTÉZET
Budapest, 53,
Veres Pálné-utca 16

1881. 1-2. Ha nincs semmi akadály, rövid időn belül meg fogja kapni. 3. Igaz. 4. A férj legtöbbli ténylegessége illető nyelvek egy harmadrésze.

Sz. A. cz. őrm. Ábelfalva. Úhaja — hacsak valamely szolgálati akadálya nincs — a közel jövőben már teljesül. 35 filléres bélyeget lapunk javára bevételeztük.

B. P. cz. őrsz. Zsidovin. Olvasa el lapunk 1. évi "a számában "Kétes" alatt közölteket.

100. Sehogyan sem, mert az csak a tisztokra, tisztviselőkre és rangosztályba nem sorolt haridljásokra vonatkozik.

82. Hatósági szabályrendeletben meg van határozva a záróra, amelyen belül mérhet sört, bort és pilinkát egyaránt.

Momó. Pályázni, a mikor jól esik, csak akkor vehető fel, ha üresedés áll be. Tíz év múlva nyugdíjképes. A nyugdíj a miegk-nél valamivel előnyösebb. Közvetlen átlépés esetén csendőrségi ideje beszámíttatik.

Megyháti őrsz. 1. A kerületi parancsnokságnál, 2. Szó sincs róla, 3. Az újbbi záradékolás nem árt.

Kelemen Bikszád. 1. Nem kell hozzá újbbi öt év. 2. Csak egy évre. 3. Sorsjegyeknek csak esetről esetre nézünk utána; "lőjgyezésbe nem vehetjük. Ajánlata jó szívre vall. Sok szeretés!

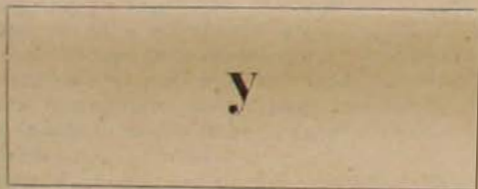
H. P. Nyugdíjjal.

F. J. 1. Igen. Az államvontakhoz czimezve, szolgálati uton. 3. Az ig. jog igazoltvány bitelesített másolata. Nem szokta olvasni lapunkat? Dr. Végli min. segédtitkár e tárgyra vonatkozó nagyon szép közleménye mostanában lett közreadva!

FEJTÖRŐK.

Trefás kérdés.

Valaki a névjegyére a nevét ekkép íratta lel:

Képtalány.

Szótalány.

Város nagy Magyarországon
A Mecsek aljánál,
Ha megfordítod: király volt
De nem felkent király!

Megfejtési határidő: 1911 február 13-ig.

Mind a báron talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk folyó évi 1. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: "Hol a holdcsászár mostanában, barátságos meleg szobában". — Szótalány: "Karácsony". —

Betűtalány: "Ujév".

Helyesen megfejtették: Szabó József János csendőr Perjámos, a szatropkói őrs, Aszalós András csendőr Jászberény, Gáspár János őrmester Kornyaréva, Brumér Lukács csendőr Iláncsa, Papp Titusz őrmester Iláncsa, Deli János őrsz. Vác, Oláh és Dombi őrmesterek Gombos, Ottó őrmester Jászberény.

A kisorsolt Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyet Szabó József János csendőrnek Perjámokra elküldöttük.

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Csusz, köszvény, reuma
Ideges fejfájás, hűlés,
Idegbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kiváló hatásúak
bizonyított szer

Fizikre menő hátszatók bizonyítják, hogy mily kiváló hatású van. Valódi csak nálam kapható
Orvokodjunk szilveszter után!

Az ár és 45 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétellel küldve

Szenthe Lajos gyógyosz.
Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett a szállítást. " " "

Kiváratra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi január hó 16-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Baló Rezső és

Tyll László nyugállományu m. kir. csendőrnagyoknak, az *alezredesi* címmel és jelleget díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Felmentetett:

1911 február 1-ével:

Mihálovits Dezső, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság törzse állományába tartozó százados-hadbíró a II. számú csendőrkürelleti parancsnoksághoz való beosztása alól.

Beosztott:

1911 február 1-ével:

Dr. Pokomándy Béla, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság törzse állományába tartozó százados-hadbíró a II. számú csendőrkürelleti parancsnoksághoz.

Végkielégítéssel elbocsáttatik:

1911 február 1-ével:

Márton Lajos, m. kir. IV. számú csendőrkürelletbeli zászlós, a megejtett felülvizsgálat alapján, nünt csendőrségi és katonai szolgálatra jelenleg alkalmatlan, keresetképes, a cs. és kir. közös hadsereg tartalék állományába való egyidejüleges visszahelyezése mellett.

Valasztott lakhely: Kiszombor.

Athelyeztettek:

1911 február 1-ével:

Németh Sámuel, járásörmester az V. számú csendőrkürellettől, a VI. számú csendőrkürellethez és

Horváth Ferencz II., járásörmester a VII. számú csendőrkürellettől, a VI. számú csendőrkürellethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Végh Pál cz. örmester és

Strete Demeter cz. örsvezető, a m. kir. V. számú csendőrkürellet állományában, egy veszélyes gonosztevő

kézrekerítése végett megejtett hosszas és ferasztó nyomozás során teljesített kiváló szolgálatokért.

Béres Ferencz, VI. számú csendőrkürelletbeli járásörmester, egy veszélyes tolvajszövetkezet kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

Csala Ferencz, III. számú csendőrkürelletbeli czimzetes örmester egy gyilkossági eset kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkürelleti parancsnokság által:

Greu Dávid törzsörmester, mert mint segédtisztii segédmunkás a reábizott számviteli teendőket, három év óta a legnagyobb igyekezettel, pontossággal és megbízhatósággal végzi.

Előléptettek:

A m. kir. III. számú csendőrkürellet állományában:

1911 január 14-ével:

Mattyók Emil örsvezető, *örsvezető cz. örmesterré.*

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. II. számú csendőrkürellet állományában:

1911 január 25-ével:

Tóth Lajos II., Elek Sándor, Vuin Vitályos, Alföldi János, Király János csendőrök; továbbá

a m. kir. III. számú csendőrkürellet állományában:

1911 január 24-ével:

Rédei Győző, Papp Tivadar, Tóth Géza II. csendőrök; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkürellet állományában:

1911 január 20-ával:

Vincz András csendőr, *csendőr cz. örsvezetőkké.*

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. V. számú csendőrkürellet állományában:

Szélyes Mózes járásörmester, 1910 december 29-én és A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

ugyanott:

Klotz Károly csendőr cz. örsvezető, 1910 december 30-án.

Járörvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. III. számú csendőrkürellet állományában:

Csáthi Benjámín, Ducza Zsigmond, Fráter Aladár, Kőrösi István, Soltis József, Sörös János, Vass József, Kéri György, Nagy István I., Piroška István, Pekla

Villamos és gőserőre berendezett gyár útról nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 68. Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerílen és olcsón. — Minden hangszerrel külön-külön árjegyzék kerendő.

PÁLYÁZATOK.

Mihály, Zsurzse Tivadar, Benke Ferencz, Krizsán János, Mezei Gáspár, Pintér József II., Knautz Henrik, Mudra György, Provic Lukács, Raksányi Vilmos, Schreiner Márton, Bugar Győző, Gábor Antal, Németh József és Oláh János csendőrök;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Szalma Imre, Sztán András és Ranai József csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Vida József, Kardos József, Kozma István, Grünfeld Henrik, Bartyák Jakab, Domokos Sándor, Ács László Kiss Sándor, Fodor Sándor, Marton Sándor, Tótszegi János, Kovács Gerő, Horváth Imre, Soós Ferencz, Szegbalmi Imre, Nagy Lajos I., Orbán Sándor, Kugyela János, Voda György, Czencz Imre, Papp György, Király József és Nagy Vincze csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Gröslí Gyula cz. őrmester, a m. kir. belügyminiszter urnak, 1910 december 21-én 174,743/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Báró»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Kocsis József L. cz. őrsvezető, Talapkó Erzsébettel 1910 október 15-én, Técsőn.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Kulbert János csendőr, Valóczy Erzsébettel 1911 január 7-én, Ecsen.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Nagy Mihály cz. őrmester, Szepesi Teréziával 1910 december 26-án, Hevesen.

Normák János cz. őrsvezető, Tar Ágnessel 1910 december 26-án, Koltón.

Bokor István cz. őrsvezető, Székely Zsuzsánna Emiliával 1911 január 2-án, Árpádon.

Egy irtóki állás a vasvári kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320¹/₂ korona. Négy középiskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsgálata. Kérvények a szombathelyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi febr. hó 8-ig.

Egy irtóki állás Bereg vármegye tiszaláti járásában. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Véglegesítés hat havi próbaszolgálat után. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Bereg vármegye főispánjához címzett kérvények a vármegye alispánjához 1911 febr. 20-ig.

Egy járási irtóki állás Trencsén vármegyei bicscsei járásban és egy irtóki állás ugyanezen vármegye árvaszékénél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz Nagybicscsén 400 korona, Trencsénben 640 korona. Magyar nyelv ismerete. Trencsén vármegye főispánjához címzett kérvények a vármegye alispánjához 1911 február hó 10-ig.

Egy hivatalozolgai állás a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatósághoz 1911 febr. 7-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nagyhalmgyi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az aradi kir. törvényszék elnökéhez 1911 febr. 21-ig.

Egy iskolaszolgai állás a miskolci kir. katolikus főgimnáziumnál. Szabályszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez címzett kérvények a miskolci kir. kath. főgimnázium igazgatóságához 1911 febr. 15-ig.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21

cs. kir. udvari szállító

Bpest, V., Deák Ferenc-u. 10. (Bécsi-n. sarok.)

Vászon, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehéreneműek, ágyfehérenemű, szőnyegraktár. — Menyasszonyi kelengyék. — Uri divatárak, női divatárak, női pipereolthek: gallérok, jabots, keztyűk, shawlok stb. — Gyermekruhák. — Házipari hímzések. — Sző órák, tollboák. — Bőrkestyűk: Koeckl, München, Hamerli Pécs. — Bördiszmúzárak, vas- és rézágtyak.

... Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. ...

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az altisztek telepítésének kérdéséhez.

Irta: Hen György hadnagy számvivő.

«A Hadsereg» mult évi 10., 18. és 19. számaiban, továbbá a «Csendőrségi Lapok» folyó évi 1. számában megjelent cikkek áttanulmányozása késztet arra, hogy a legénységünk anyagi jólétével szorosan összefüggő telepítési kérdésben felszólaljak. Nehéz dolog szakavatott tollu írók után a kérdéshez hozzászólni, de megkísérlem abban a reményben, hogy az elmondandók talán mégis alkalmasak lesznek az ügy előbbre vitelére.

Sajnos, nem vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy honvédségünk viszonyait annyira ismerjem, hogy azokkal foglalkozni tudnék, ép azért a telepítés kérdéséhez csak csendőrségi szempontokból fogok hozzászólni s csakely teltségemhez képest reá fogok mutatni mindarra, a mi előnyös, nem felejtkezvén egyuttal el a kérdés árnyoldakiról sem.

Kedem pedig legénységi állományunk kiegészítésével 10,000 főnyi legénységünk 80 %-ának polgári foglalkozása: a földművelés. A jelentkezők túlnyomó többsége nem a katonai (honvédségi) tényleges, hanem annak szabadságot és tartalékalományától kerül ki. A jelentkezők zöme tehát tényleges katonai szolgálati kötelezettségének letelte után visszatér előbbi foglalkozásához: a földműveléshez, de azt előbb-utóbb abba hagyja és jön csendőrnek.

Miért?

Nehéz kérdés, a melyre határozott feleletet adni nem tudok.

Sejtem ugyan az okokat, de nem vagyok biztos abban, vajjon nem tévedek-e? Aránylag kevés gazdag, vagy jómódu földművesünk van. A legtöbbször kicsi házon és néhány darabka földön kívül semmije sincs. Jöjjön egy-néhány közepes termés utána egy szűk esztendő, már megint a kis háztartás mérlege, gond és nélkülözés üti fel fejét a máskép csendes házikóban.

Most meg hazájún a katonagyerek. Egyvel többen vannak. Igaz, a fiú dolgozik, megkeresi a kenyereit, de mit használ az, ha a kis vagyontüből nem lehet többet kihozni? Mert sajnos! szegény jó Magyarországtól hiányzik még a jövedelmezőbb belterjes gazdálkodási mód általános ismerete, a mibe még hozzájárul az is,

hogy a termények idejében és jól nagyon nebezen értékesíthetők. A fiú látja azt, hogy csak a legszükségesebbre telik, szülei még jó erőben vannak, elvégezik nélküle is a dolgot, alkalmas leányt sem talál, a ki annyit hozna a bázhoz, hogy a közös sorson segítve legyen, mert gazdag ember nem adja odá a lányát egy szegény ördög-höz, hát így azután lassan megérlelődik benne az elhatározás, hogy más kenyér után nézzen.

Hova, merre menjen? Mint napszámos — a fővárosban — jól keres. Átlagos napi jövedelme 3—4 korona. Egyik-másik meg is kíséri, meg is szokja, azonban a fiatal kiszolgált katonában még mindig van ambíció, megszerette a katonasorsot, vissza kívánja az egyeduruhát és jön... csendőrnek. Mert valamennyi pálya között «aránylag» ez a legjobb.

Itt mégis biztos a kenyere. Van tisztességes fizetése, van ruhája, jó ellátása s ha azután 6—7 év múlva «fordul» otthon a dolog, hát pár ezer koronával a zsebében inkább hozzá foghat még valamihez.

Ismételtem! Tévedhetek, de alig hiszem, hogy messze járnék a valóságtól. Csendőreink 10 %-a talán előszeretettel életpályának választja a testet-leket egyaránt idő előtt megörlő, nehéz csendőrségi szolgálatot, de a többi, csak átmenetnek tartja a csendőrséget azért jön, mert nálunk könnyebben meg tud élni. A 10 % marad, a mig csak tud, a többinek egy része pedig megkedveli a szolgálatot, jó magaviselete révén előlép, családot alapít, s szintén «hivatásos» csendőr lesz. Ezen átalakulásnál azonban szintén közrejátszanak az «otthon» megváltozott viszonyai.

Röviden meg kell emlékeznem azokról az okokról is, a melyek a csendőr legénységet a kilépésre kényszerítik. Statisztikailag ki lehet mutatni, hogy a csendőr legénység állománya 8—9 év alatt kieserülődik, a menyiben az évi fogyatékok átlag 1100 fő, a mely — hozzávetőlegesen — következőképp oszlik meg:

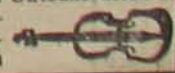
Szolgálati kötelezettségének letelte (3 év) után kilép 470, természetes halállal elhal 32, sebesülés folytán elhal 10, öngyilkosság folytán elhal 6, szökevény 6, nyugdíjaztatik 206, végkielégítéssel elbocsáttatik 220, családi tekintetlekből elbocsáttatik 20, fegyelmi uton eltávolítottatik 40, hadtörvénysáckileg eltávolítottatik 50, polgári államszolgálatba átlép 40.

Első magyar vill. erőre
borend, hangszer-gyár
honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szorgodott szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az
Oszkai és a szabadalmassótt Rákóczi tőrosgató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőhás-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osztári és királyi udvari szállító,
a cs. és kir. körös Hadsereg, a m. kir.
hangszerkészítője, az
Öntőhás-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereket és alkészéseket. Harmonikák erős el-
pusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása oleón esaköröltetnek. Arjegyek minden hang-
szerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

Ebből a statisztikából megállapítást nyer a következő: a jelentkezők 33%-a belátja, hogy a csendőrség a jövőre való tekintettel az ő igényeinek nem felel meg, tehát 3 évi szolgálati kötelezettségének letelte után kilép; 20%-a nyugdíjaztatik és ugyanannyi végkielégítéssel lesz ellátva.

A fogyatéka jövő legénységnek kb. 70%-a tehát a jelen körülmények között a telepítés kérdésénél teljesen figyelmen kívül hagyandó.

Ha azonban a telepítés kérdése üdvös megoldást nyer, akkor ez a kép előreláthatólag előnyösen megváltozik, mert a ma távozó 33. illetve számba alig jöhető 70% lényegesen csökken, mert ezek a továbbszolgálat révén elérendő telepítés által megélhetésüket a csendőrségi szolgálat után is biztosítva látják.

Nem lesz annyi leszerelő csendőr, a létszámhullámzás szűkebb keretek közé szorul, a jelentkezőket jobban meg lehet válogatni, mert intelligensebb és képzetesebb anyag fog rendelkezésre állni, a minek nagy előnyeit külön felsorolni felesleges.

És mibelyt ez az üdvös változás beáll, nagyon sokan lesznek, a kik a telepítés előnyeiben való részesülhetésre jelentkeznek, dacára annak, hogy a nyugdíjazott legénység egy része — sajnos — éppen a rokkantságot és gyakran teljes kereséktelenséget előidéző betegségek miatt a telepítés előnyeit aligha fogják élvezhetni.

Ezeknek a megélhetését másként kell biztosítani.

Nem túlozok, ha azt állítom, hogy alig van 5—6 éves csendőrünk, a kinek a szervezetét a csusz meg nem támadta volna.

Már közel 10 éve foglalkozom a fölülvizsgálati iratokkal, de csak elvétve kerül egy-egy csendőr fölülvizsgálat elé, a kivel más törődöttségek mellett csak nem volna jelen, a mi — a csendőr szolgálatát tekintve — egyáltalán nem csoda.

A csusz után következnek: lágyéksérv, izületi rándulások, csomós viszerek, általános testi gyengeség, neurasthenia, tüdővész, hátgerinczsorradás, vakság, elmebaj és főleg a 25 éven felül szolgáló altiszteknél: a korai agyvérzés.

A fogyatéka jövő életkorát illetőleg a következő statisztika nyújt felvilágosítást: nyugdíjba menő legénységünk zöme (mintegy 80%) 35—40 éves, mert a legtöbb csendőr 10 évi szolgálat után csak nehezen bírja már a megerőltető szolgálatot és nyugdíjaztatja magát; 15%-a 40 és 50 között van, 5%-a pedig ezen a koron felül.

A telepítésnél tehát első sorban a 80. illetve 15% köré soroltak jöhetnek figyelembe.

A végkielégítéssel elbocsátott legénység átlagos kora pedig 30 évre tehető.

Nyugdíjazaink 80%-ának nincs 400 koronánál magasabb nyugdíja, a végkielégítési összeg átlaga pedig 2000 korona.

Ezt a meglehetősen hosszú statisztikát előre kellett bocsátanom, mert ez képezi alapját okfejtésemnek; ebből indulok ki, a mikor az altisztek telepítésének kérdését némileg megvilágítani szándékozom és egyben olyan kérdéseket vetek felszínre, a melyek mind válaszra várnak. (Vége köv.)

A régi katonai büntetésekről.

Irta: K. Nagy Sándor kir. ítélőtáblai bíró. (Vége.)

A nemesi fölkelésre vonatkozó 1808. évi XI. törvényzcikk 4. §. szerint: „A ki törvényes föllebbvalójának, valamint tisztjeinek és katonai előjáróinak a tartozó engedelmisséget megtagadja, ellenök illetlen magaviseletet tanúsít, vagy éppen rosszakaratulag fegyvert rántani merészel, súlyosan, sőt ha körülmények úgy kívánják, halállal fenyeztetik.»

7. §. A ki őrségre vagy szolgálatra részeg állapotban jelenik meg, vagy azt elegendő ok nélkül elhagyja, fogsággal és bilincsel büntetetik.

8. §. Ha egész csapat, század vagy zászlóalj az ellenség előtt engedetlenkedik és kötelességéről megfeledkezve, szegvenyleten hátat fordít: a tisztek becselenséggel együtt hivatalukat, sőt a körülmények súlyosabb voltahoz képest életüket veszítik: a közlegények közül pedig minden tizedik halálbüntetéssel lakol. Hasonlóképen halálbüntetést szenvednek mindazok, a kik a csatából és az ellenséges viadalból magukat kivonják.»

Az 1739. évi április 20-án kelt hadi csilkekthől azt a nevezetes részt említem csak meg, hogy a vár feladása, vagy harezbamenetelkor a kötelességnek elég nem tévese esetében minden tizedik ember felakasztott.

Közeledjünk jobban korunk felé.

Az 1812-ik évben a katonai büntetés a halál vagy testi büntetés volt.

A haláltbüntetés kötéllel vagy golyóval hajtattott végre a katonán.

Érdekes volt maga a végrehajtási eljárás.

Az elítéltet a vezénylő tiszt, egy kapitány, egy hadnagy, egy őrmester, három káplár és száz közkatona jelenlétében végezték ki. Fegyvervonás és trombitaszó nélkül mentek a siralombházhoz a kirendelték ott két részre osztottak: az első csapatot a kapitány, az utolsó csapatot a hadnagy vezette, közöttük ment az elítélt a pappal és a prófózzal a közvetlen nyomukban egy káplár felvont karabélylyal. A helyszínére érkezvén, a katonaság négyzetet vagy kört formált, — a vezénylő tiszt kardot vonva parancsolta, hogy vigye le a vasat az elítéltről, — ekkor az adjuváns felolvasta az ítéletet, és a prófoz által neki odanyújtott pátezőcskát kettétörte és eldobta magától; erre a prófoz a parancsnoktól tiszthez fordulva mondá: «Gratia, másodszer Gratia, harmadszor az Istenért Gratia!» A parancs-

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.

Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

nokló tiszt erre azt válaszolta: «Istennél vagyon Gratia, itt nincs!» Egyszersmind parancsolta a profoznak, hogy az elítéltet adja át a hóhérnak. — a profoz ekkor odalökte az elítéltet a hóhér kezébe, a ki aztán az akasztást teljesítette. Ekkor ina után a parancsnokló tiszti jeladására a kör megnyílt és a katonaság trombitaszóval visszavonult a laktanyába, csupán három katona maradt vissza a holttest őrzésére s a halottat naplemente után a hóhér eltemette.

Ilyen módon történt az *agyonlövés* is, azzal a különbséggel, hogy midőn az elítélt a katonák által képezett kör közepére vezetettet a profoz által s itt az elítélt letérdelt, két legjobb pajtása bekötötte a szemét ezután az e végre kirendelt hat régi és jó puskás közkatona közül három lassan, hogy az elítélt meg ne hallja, felvonta a karabélyát, a háta megé állott, ketteje a szívét, a harmadik pedig a fejét czélozván, mikor a pap az imádság után s Miatyánkot mondja s addig ért, hogy «le szabadíts», akkor a parancsnokló tiszt kardjával intett s a három katona azon szempillautásban tüzet adott: — ha pedig azon lövésekre meg nem halt volna, a másik három katona lötte szíven és fejbe...

Így ment végbe a halálos büntetés végrehajtása...

A *testi büntetés* állott: a hóhér által való kiseprűzésből, meghélyegzésből, vesszőfutásból, páloza- és korhásútsból. Ezeken kívül volt a sánczmunka vagy sánczfogság, vár-fogság, fogház és házi fogság.

Ezek közül talán legérdekesebb a *vesszőfutás*, melyet csak a legényaegnél — őrnestertől lefelé — alkalmaztak és pedig tolvajság, a fegyelem durva megsértése, ismételt szökés, ismételt súlyos kihágás miatt.

Hát biz' ez nem volt valami mulatságos dolog sem a gyalogos katonára, sem a lovas katonára. Pedig volt különbség e kétféle fegyvernem között. A gyalogosok büntetésére *vesszőt*, a lovasokénál *kengvelsziát*, *pakolósziát*, vagy *farmatringot* használtak. A gyalogosnak 300 ember között tízszer, a lovasnak 150 ember között hatszor kellett fel s alá futni. És hogy ment ez végbe? Az elítéltről lehúzták az inget, hogy derekig meztelen legyen, — fejére húztak egy vastag nemez süveget, hogy az ütések ne ériék az arczát. — a kezeit előre kötötték, hogy ezekkel se védekezhessen. — a szájába ólomgolyót tettek, hogy ezt harapdálja kinjában. Ilyeténképen felszerelve, a kasziárnya udvarán két sorban felállított katonák sorfala között kellett neki végigmenni és pedig lassú lépésben. És hogy a jajgatása se bírja szünetlőre fegyvertársait: az idő alatt, míg a *vesszőfutás* tartott, a *dobosok* mindig pengették a dobot.

(Ha valaki kíváncsi reá, hány ütést szenvedett egy gyalogos, míg 300 ember közt tízszer végig sétált, számítsa ki.)

A büntetés végrehajtásához karhosszuságu nyírfavesszőt használtak a gyalogosoknál.

És ha az a szerencsétlen ember összereszkadt az ütése-

sek alatt, akkor rákötözték egy padra s bajtársai úgy mérték reá a csapásokat. Megtörtént az is, hogy fel se tudott kelni többé, — de ha felkelt, oda kellett neki mennie a vezénylő tiszthez s azt mondani: «sokszorosán köszönöm a kegyes büntetést!»

No hát nem csak a sorfalak között szaladni nem volt kellemes dolog, hanem még a sorfalban állani sem, mert a vezénylő főtiszt adjutáusa pálczával a kezében ott nyargalászott a rendek háta megett s «ha valamelyik közember eleget nem tenne kötelességének (tartozván egyet tehetségé szerint csapni az elítéltré) az adjutáns jót üt rajta».

A *pálczaütéshez* rendszeren *mogyorófa-pálczát* használtak, épen úgy, miut a testi büntetés eltörlése előtt a polgári életben. Azonban a pálczaütések száma a százat meg nem haladhatta...

A katonai büntetések közé tartozott a *sánczfogság*, vagy *sánczmunka*, mely csak a legtrikább esetekben haladhatta meg a 10 évet. Az ilyen szerencsétlen elítéltekre *lábvasat* vagy *nyűgvasat* vertek, mely az ítélet rövidebb vagy hosszabb tartama szeriut változott. Ez a *nyűgvas* az öt évnél kevesebb időre ítéletknél három és fél font, az öt évnél hosszabb időre elítélteknél öt és fél font súlyu volt.

Nem érdektelen az ilyen sánczmunkára ítétek házi szabályzatának némely része. Fekvőhelyök csupasz priescs volt, csupán a téli hónapokra kaptak valami pokroczot, az énekelés, lármázás meg volt nekik tiltva s imakönyvnél egyéb olvasnivalót kezükbe nem juttattak: ha valami módon pénzhez jutott az elítélt, megengedhette neki a várparancsnok, hogy azt dohányra és pálinkára fordítsa, azonban a pálinka egy meszely hattizedrészét meg nem haladhatta. — goudoskodni kellett arról, hogy a rabok minden héten tiszta ruhát vegyének és egymást megfésüljék: hajukat legalább minden három hónapban le kellett vágatni, — napi ellátásuk négy krajczárban és egy porciózión kenyérben állapított meg. — a kenyeret délben evéskor és pedig felvágva kapták, «mivel nekik kést vagy más evőeszközt kánálom kívül soha sem szabad kezüknél hagyni». — főzésre, saját ruhájuk mosására és télen fűtésre naponta egy fa-porciózión kaptak, — a vétséget elkövető rabokat a várparancsnok pálczaesapásokra és bójtre ítéltette, de a pálczaesapások száma az ötvenet, a kenyéren és vízen való bójt pedig a három napot meg nem haladhatta.

A *testi büntetésekhez* tartoztak még: a *fogház*, mely csekélyebb vétségek esetében a legénységbe alkalmaztatott, hosszú- és kurtavassal súlyosbított, azonban a kurtavassal ügyolni kellett arra, hogy az elítéltnak minden kiállott hat óra után két órai pihenése legyen: — *foglár-ság*, melyet őrnesterre, szakaszvezetőre, hadparódnál, foghírnál, őzredobosra, fő- és alorvosra, sűrűre, pátiáztro és az eared többi főszemélyzetére szabhatt ki, mely kurtavassal, bójttel saigoritható volt; *házi fogság*,

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon asonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 peres alatt a legmakaosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ár 10 1.20. — Kapható minden gyógyszerárban. Készíté Beretvás Tamas gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postal esküdtés.

mely a főtisztekre alkalmaztatott; *vár-fogság*, mely szintén a tisztek büntetése volt s mely egy évnél rövidebb és 10 évnél hosszabb nem lehetett . . .

Sokat lehetne még ezekről beszélni, de befejezem s önökre bízom, hogy basonlítsák össze a régi katonai büntetéseket a mostanival és be fogják látni, hogy mégis csak jobb világ van most.

Egy fiatalkoru rablógyilkos.*

Irta: dr. Huber Rezső cs. k. ügyész-helyettes.

Nagyarra átdolgozta * * *

1905. évi márczius hó 17-én N. M. velencei kéjő szegényes lakásán agyonlöve találtatott. A tett elkövetésével egy fiatal meráni német — V. M. — gyanúsítottat, a ki tettét a márczius hó 22-én lopás gyanúja miatt bekövetkezett letartóztatása alkalmával teljesen beismerte.

O. M. még nem töltötte be 16-ik életévét. Csinos külsejű, koraérett, nagy intelligenciával s gyakorlott előadásával egyáltalán nem tett elönytelen benyomást s nem is sejtette mindazt a rosszat, a mi lelkét nyomta.

O. M. atyja irnok volt s eleinte az alsó Inn völgyében, később pedig Meránban tartózkodott, mely város már sok fiatal embert döntött romlásba. Apja kellemes, jómodoru társalgó ember, ki szeretett a megengedettnél többet is lenni. Az anyai befolyás nem volt előnyös! Nem volt eléggé szigorú, mindég neveletlen gyermekei pártjára állott s emiatt néhány év alatt őt izben kellett lakást változtatnia.

Az iskolák O. M.-ről igen kedvezőtlenül nyilatkoznak. Így a 4. osztályban bazudozásért s mindonféle rakoncátlanokodásért magaviselethől «ki nem elégítő» osztályzatot nyert. Nemi dolgokban teljesen felvilágosodott, e tárgyban is több panaszra adott okot. Az osztálytanító zárkóztattnak, hamisnak, alattomosnak s dacosnak jellemzi őt, de egyszersemind tehetségesnek is és így az előmenetelre vonatkozó osztályzatai többnyire jók is voltak.

Néhány nappal azután, hogy betöltötte a 14-ik életévét s hogy egy műszerésznél megkezdte a tanoneczskodást, Meránban letartóztatott, mert egy idegen bázba lopódzva, onnan egy zsebórárt ellopott. Az órárt egy barátja által azzal zálogosította el, hogy az anyja küldi őt, mert cipőt kell venni. Az óráért kapott pénzt egy czukrásznál költötte el, hol egyébként lopott is már süteményeket.

Az akkori nyomozás során megállapítottat, hogy O. M. egy elterjedt tolvajszövetkezet tagja, mely társaság tojások, must, szén, szalonna, vaj, halak ellopásával terheltetett.

Két héttel a bírói kiballgatás és szabadlábra helyezése után O. M. két társával a bozeni pályaudvaron letartóztatott.

Minden fiúnál volt egy új vadász-kés, az egyiknél egy új ezérsény 74 korona tartalommal, mely összeget az O. M. tanácsára — atyjától ellopta.

A fenti lopások miatt rájuk járó büntetés előli féltelmükben azon terv érelődött meg a fiukban, hogy kivándorolnak. Először Velencebe menni, ott egy csalásköt bérelni s azon Amerikába akartak evezni.

A további nyomozás nemi irányban is megdöböntő kicsepongásokat hozott napvilágra, melyeknek színhelye az úgynevezett «rablóbarhang» volt, hol a társaság egész orgiákat csapott. Egy 13 éves cselédleány volt a mágnus.

Ezekon kívül O. M. egy társával, a Bozenbe történt szökésüket megelőzőleg, két kerékpárt bérelt azon előzetes szándékkal, hogy azokon Triestbe mennek. Ezen tervről azonban, mert annak keresztülvitelét veszélyesnek találták, később elállottak, a gépeket zálogházba vitték s az értük kapott összeget eldorbézolták.

Az összegből egy-egy forintost kapott a már fent említett leány egy ölelkezési kísérletért, a leány t. i. azt kívánta, hogy mielőtt ő O. M.-t kegyeiben részesítené, ez egy koronát tegyen le a zálogul kis nővérénél. Miután O. M.-nek csak az az egy forintosra volt, azt tette le s a leánnyal történt szórakozás után azt ismét visszakérte, hogy felváltsa, az volt a szándéka, hogy a pénzzel megszökik s a leányt így becsapja. Terve azonban a leány kiabálása miatt megbúsult.

O. M. akkor három havi börtönrre ítéltetett s a büntetés kiszervezése után egy javítóintézetnek adatott át. Itt jó magaviseletet tanúsított, bizonyítványaiiban majdnem mindenütt az «igen jó» osztályzat szerepel s a cipész-mesterségben is kielégítő eredménnyel nyert kiképzést.

Azért bírnak az itt leírt bűnök érdekességgel, mert a két évvel később elkövetett súlyos büntettek első fokai-ként jönnek tekintetbe. Majdnem a bűnök párhuzamos-ságáról lehetne beszélni.

Veszülett rossz tulajdonságokkal állunk-e szemben, vagy tényleg csupán a javítóintézetbeli rossz példák előnytelen befolyása fektette le a későbbi büntettek csiráját? A kérdésre nem lehet határozott választ adni, valószínű, hogy mindkét befolyás érvényesült.

A javítóintézetből elbocsájtva, M. rövid ideig szüleinél tartózkodott, azután egy meráni szállodába került mint pinczér, hol azonban ismét tolvajnak, hazugnak és munka kerítőnek bizonyult.

Miután M. a szobafestői mesterség iránt különös előszeretettel viseltetett, szülei azt határozták, hogy egy szobafestőhöz adják tanonecznak. Gazdája dicsérettel emlíkszik meg nagy tehetségéről, gyors felfogásáról s a munkánál tanúsított nagy ügyességéről. A fiu szófogadó, a ház körüli teendőkben is használható s józan életi volt. Vendéglöket nem látogatott s vasárnaponként szeretett rajzolgatással foglalkozni. A tanonecz-szűlés három évre szólt. De alig hogy 1—2 hét elmúlt, M. gazdája elvitte a fiut egy szomszéd faluba munkára, hol M. éjjel a pinczérleány szobájába lopódzott s ellopta ennek óráját. A károsított M.-re terelte a gyanút, ki azonban tagadott s egy csendőr által eredménytelenül motoztatott meg, mert az órárt elrejtette.

Néhány nappal ezután M. saját elhatározásából beismerte mestere előtt a lopást s annak át is adta az órárt s térdenállva könyörgött bocsánatért. A mester azonban nem akarta a fiut megtartani s kellő utipénzzel ellátva visszaküldötte őt Meránba.

M. azonban másfelé, ment s Malsban szegődött egy szobafestőhöz.

1905. évi márczius hó 7-én egy inassal egy parasztlázban dolgoztatott, hol műszerészhelyi ügyességeit felhasználva, egy régi kulcsból újkulcsot csinált s azzal egy szekrényt kinyitva, 600 koronát lopott.

A pénzt eleinte egy távirtdoszlopon levő résbe dugta, állítólag azért, hogy majd később szerencsémokat visszatöltsön.

* Először megjelent a H. Gross-féle Archivában.

BUTOR

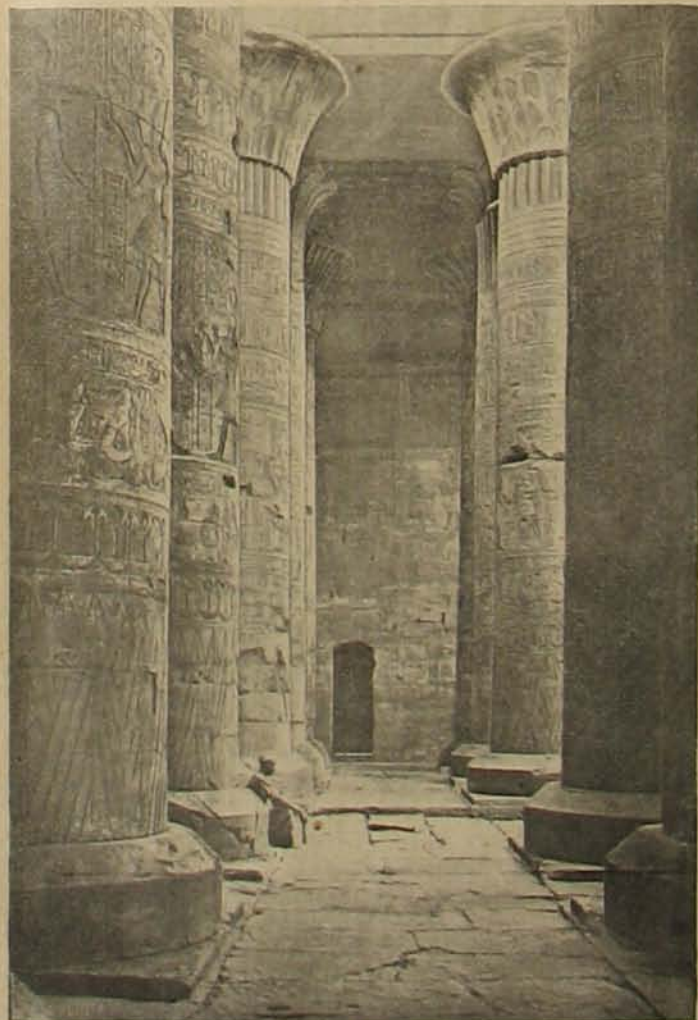
késspénzért v. részletfizetésre legjuttányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képen árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

Az edfui templom oszlopcsarnoka.

Az edfui templom belseje.

Templomok romjai Egyiptomban.

De mesterének egy szeszélye folytán mást gondolva, a pénzzel együtt megszökött.

Feltűnő, hogy M. szökése közben mily kevés elővigyázatot tanúsított. Az egész pénzt egy egészen új ismerős leánynak adta ideiglenes megőrzés végett át, azt el is küldötte a postára, hogy váltsion egy 100 koronást. 12 koronát adott neki ajándékba s azután ismét Merán felé vette útját.

A fürdőhely élvezeteiből ismét kivette a maga részét s anus barátok között néhány órát mulatott, idejét rossz hírű leányok társaságában s koresmákban töltve.

Reggel azután M. az első vonattal Bozenbe utazott. Itt egy forgópisztolyt s 100 darab töltényt vásárolt állítólag azért, mert letartóztatása előtt állt s így szükségének találta, hogy magát felfegyverezze. Itt vásárolt még gyűrűt, órát lánczot s a következő vonattal Veronába indult. Veronában új ruházattal szerelte magát fel s a következő nap este, márczius 14-én Velenczébe érkezett.

Csónakázás, bevásárlások s kiadós étkezések töltötték be a következő napokat. Az éjszakákat utcai leányoknál töltötte, kikhez őt a csónakos vezette.

Egy képrámát s osztrigákat küldetett atyjának, képes levelező-lapokat küldött barátnőinek s barátainak, valamint a malsi mester segédeknek. M. különböző fényképeket is készített magáról s a fényképésznel a családi nevét mondotta be. Már márczius 15-én egy utcai leányt, mellynél az éjszakát töltötte, forgópisztolyából tett lövésekkel ijesztgetett, melyekkel átyukasztotta az ablakokat.

Csónakosa márczius 16-án N. M. kéjő lakásához vezette, mikor is vezetőjét egy másnap teendő utra ismét megrendelte. A kéjőnek szolgálataiért előre 30 lírát kellett fizetnie s ekkor látta M., hogy az az összeg ügyzsolván utolsó pénze: 10 lírája volt még, mely összegért a leány által mindkettőjük számára vacsorát rendeltetett. M. azt állítja, hogy azon (indokolatlan) hiszmenben volt, hogy van még 50 lírája s hogy ezt az összeget tőle a leány ellopta, bár a „hogyan” felett maga sem volt tisztában. Így elhatározta, hogy 30 líráját ismét birtokába keríti s azt az időt, melyet a leány vacsorarendelés végett távol töltött, arra használta fel, hogy annak szekrényének feltörését megkísérelte.

Miután a betörés nem sikerült, a töltött forgópisztolyt a fejránkos alá rejtette azon szándékkal, hogy ha a szekrény kulcsait nem tudja előkeríteni, a leányt agyonlövni.

Egy pinczér hozott két terítéket és fél liter bort. Ezt M. egyedül s meglehetősen szűkös székkel itta meg. Vacsora után lefeküdtek s körülbelül egy óra hosszat aludhattak. Három óra felé M. óvatosan felkelt s a leány kulcsosóját, mely az éjjeli szekrényben feküdt, valamint a forgópisztolyt magához véve, ismét megkísérelte a szekrény kinyitását. A kulcs zörgése folytán felébredt a leány s kisé felémelkedett, mire M. a fejére ezolvára lőtt. A lövés az áldozat azonnal hátra hunyatlott, de mert a gyilkos azt még mezdulni látta, egész közelről még egy lövést tett a halántékára. Mindkét lövés feltétlenül halálos volt.

A hirtelenlövott bor őt mámoros állapotba juttatta s így a tett elkövetése egyáltalán nem izgatta őt fel.

A 30 lírát ezek után kivette a szekrényből, magához vette még a leány prémgallérját s bari nyakotóit is — melyek egyikét levettárczája körül tette — és egy fény-

képből, mely a meggyilkoltat s egy barátnőjét ábrázolta, kirágtat áldozatának fejét. Ezt a képet később megtalálták nála.

A hulla hátán fekvé találtatott. A kezek a mellen összekulcsolva, a takaró az állig felhuzva, úgy, hogy kétségtelen, miszerint a tettes a gyilkosság után is még foglalkozott áldozatával. A szolgáló másnap reggel, midőn a szobába lépett, tényleg azt is hitte, hogy a leány még alszik és ismét eltávozott.

Virradatkor M. elhagyta a házat, a szobát bezárta s a szobakulcsot egy kanálisba dobta. Ezután az első hajnali vonattal elutazott Meránba.

Odaérkezve eleinte kóborolt a környékben, miközben egy vámszedő házhoz érkezett. Ekkor eszébe jutott, hogy egyszer hallotta valahol, miszerint ily helyeken mindig sok a pénz. A ház körüli álalkodása feltűnt a vámszedőnek, ki a szomszédok segítségével M.-et elfogta s a csendőrségnek átadta.

Elfogatása alkalmával az alábbi különös tartalmu levelezőlap találtatott nála, melyet letartóztatása előtti napon írt.

„Kedves szüleim! Egy sziklán ülve rátok gondolok s folyton sírnom kell. Ti szerencsétlen szülők! Nem tudom mi történt velem, nyolcz nap előtt még azt mondtam, hogy hogyan fogtok ti örülni! Nem tudom, mi oka annak, hogy nem tehetek másképpen? Isten veletek! Szerencsétlen fiatok. Ti nem vagytok bűnösök, én sem! 12 óraker hidegség és éhség.”

Az esküdtek a vácbeli kérdésekre igennel feleltek. Büntetés: 15 évi fegyház.

Hangyatemetés.

Egy természettudós megfigyelte, hogy némely hangyafajok valóágos temeléseket rendeznek. Az illető tudós észleletét így írja le;

Az úton egy fekete, nyüzsgő tömeget pillantottam meg s közelebb menve, láttam, hangyaboly. Azok a piczi jószágok keresztul-kasul mászkáltak egymás fölött, mintha csak nem találnának módot a meggyezésre. S valójában gyűlést tartottak. Valaki eltaposott egy csomó hangyát, de négy élve maradt közülök. A mint ezek a többiek gyászos haláláról meggyőződtek, el kezdtek körülfutkosni az a ró hullák körül. Azután hirtelen megállottak és tanakodni látszottak, elvigyék-e onnan a szerencsétlen áldozatokat. De úgy látszik gyors megegyezésre jutottak, mert két-két hangya neki támaszkodott egy-egy ilyen kis hullának, hogy elvigye. Azonban nem bírtak velök. Ekkor abba hagyták az erőlködést s párosan elindultak az út szélé felé, a hol a hangyaboly gyűlésezett.

ÉLELMISZEREKET

logjátányo sabban szállít

szállítja az összes

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czög
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.
Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

A medinet-habui templom,

A denderahi templom belseje.

Templomok romjai Egyiptomban.

Itt azután kösējük keveredtek, mire ott rendkívül heves mozgalom keletkezett. Úgy látszik, hogy a négy hangya hirtetését megértették. Párosával hosszú vonalban indultak meg lassan. Elöl haladt a négy hirtetés.

Mikor a menet a halottakhoz ér, megállott. Azonnal bozzalattak a hullák elszállításához. A hosszú sorból két-két hangya vált ki, odalépkedett egy-egy kiszívott pályafutóhoz és megpróbálkozott, hogy elviszi. Nem bírtak velük. Akkor azután, mintha csak parancsszóra történt volna, mintha csak valaki kijelölte volna, hogy ki legyen az, mindegyik balotthoz odafutott még egy hangya. És most már neki feküdtek hárman. Ennyi erő elég volt. Felemelték a halottakat és a menet hosszú sorban, rendben, a hogy jött, visszasétált az útszélre, a bonnan kiindult.

A halottvivők itt kiváltak a sorból, a mely most egyszerre felbomlott és együtt volt ismét a nyüzsgő hangyaboly, a melyben egymás fölött mászkáltak és ismét tanakodni látszottak ennek a kis köztársaságnak jól fegyelmzett parányi tagjai.

Csalódtam, nem tanácskoztak. A nyüzsgés pár perczig tartott szakadatlanul, akkor azután elmozdult onnan az egész tömeg és azon a helyen, a hol elebb olyan ernyedetlenül fáradoztak valamin, frissen megásva, felbontott szélekkel tátozongott egy piczi sír.

A halottvivők lassan megindultak terhükkel, óvatosan, mintha félnének, hogy eltalálnák ejteni a drága, jobb- lésre szenderült társak földi maradványait. A gödörhöz érve, lemásztak halottaikkal a sír fenekére és szépen egymás mellé helyezték azokat. A hangya-csoport, a mely a sírbatevés alatt mozdulatlanul állott egy helyen, megindul a gödör felé, lassan, szomorúan. És azután a hogy a temetésen szokás, hogy a gyászkiiséret mindegyike reá hányt egy kapa földet a koporsóra, a kis hangyák mindegyike belegurította a maga porszemét a nyitott sírba, a míg az teljeen megtelt.

Azután még egy darabig ott maradtak rajta, talán búcsút vettek elveszett társaiktól és hirtelen elfutottak az út másik szélére, összegabalyodva nagy nyüzsgő tömeggé.

KÉPFINKHEZ.

Templomok romjai Egyiptomban.

Úgy az ó-kor, mint a vallástörténelem Egyiptom vidékét tartja az emberiség bölcsőjének. S az egymást ó-kori leletekben és feltedezésekben túlszárnyaló régiség-búvárok történelmi jelentőségű közleményei alapján, úgy szólván jobban és részletesebben ismerjük a régi — a Kr. e. 3—4000 évi — Egyiptom egyes korszakainak történetét, mint például az Arpádok idejéből való történelmi egyes fogzeteit.

Az előbbiből ugyanis oly sok és évezredekén át megmaradt emlék — az egyiptomi gulák és templomok maradványai stb. — áll rendelkezésre, hogy az azok romjain és a romok között talált rajzok, jelenetek és építészeti töredékek nyitott könyvként tárják elébünk a fényben és pompában gazdag ó-kor részletes történetét.

A jelen számunkban bemutatott képek is a régi Egyiptom templomairól valók, még pedig annak az északkeleti részén fekvő Thébéből, a melynek helyén

ma Karnak, Luxor, Edfú és Medinet-Habu faluk fekszenek. Ezen templomok mindegyikét egy-egy fáraó (fejedlem) építtette. Az első thébéi nagy templomot — körülbelül 3400 évvel Kr. e. — I. Uszirtesen kezdte építtetni gránitból és homokkőből, de csak utódai II. és III. Amenenház fejezték be. Ez időtől kezdve a hány hatalmas és gazdag u alkodója csak volt az országnak, az mind építtetett, javíttatott, átalakíttatott valamit Thébé körül. I. Thutmos az ethiopiai háborúból hozott sok kinehből két gránit-termet és egy előudvart építtetett a régi templomhoz; Hatszopszitu királyné a két pylon között emelt két obeliszket és egy díszes templomot építtetett; III. Thutmos emelte a Körmenetek nagy esarnokát és ásatta a tavat, a melyen a szent bárkák állottak; II. Ramszesz — a ki Kelet-Ázsia meghódításakor — az általa készíttetett jegyzékek szerint — úgy harczolt, hogy az ellenség Baál istennek nézte, — építtette a Memnóniumot; sőt a világhódító Nagy Sándor uralmának örökösei, a XXVI. századbéli görög Ptolemauszok is szépitettek rajta többszörösen.

E templomok az istenek tiszteletére emeltettek ugyan, de egyuttal az építtető fáraók dicsőségére, neveik és tetteik megörökítésére is. A falakon és oszlopokon máig is látható képek és feliratok egész részletességgel ismeretik az építtető fejedelmek életét és hadi vállalatait. Ezen feliratok alapján aztán meg lehet ismerni az egész kort és annak egész történetét.

Igy épült fel hosszú századok alatt egy egész templomváros, melynek párja szépség, nagyság és tartósság tekintetében nem akadt a földtekén. S bár Thébét sokszor dúlta fel külső és belső ellenség, sokszor kifosztották, megostromolták és feldúlták, a megmaradt romok, a harmonikus színben pompázó oszlopok, a falakon megörökített alakok és jelenetek finom rajzai, a romokban beverő folyások, termek és színek maradványai még ma is bámulatot keltenek és rávilágítanak arra a fényre és pompára, a mely ott abban az időben volt.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabban a következő adományok folytak be: az anizai órs által rendezett hangverseny és táncmulatság jövedelme 470, a madarasi ifjuság által az internátus javára rendezett táncmulatság tiszta jövedelme, a madarasi órs utján 110, Géczán Gyula órsvezető Tubról 2, a nyiradonyi órs 2, büntető törvénykönyvekért: a nyitrai szárnytól 64, az aradi szárnytól 51 és az usztergomai szárnytól 30 korona. Az eddigi adományok összege 19,540 korona 73 fillér.

Gyászhir. Takács Antal I. járásörnmester, keszthelyi órs- és járásparancsnok, január 15-én, 43 éves korában, szívástgnálás következtében, Keszthelyen meghalt. Hült tolonge 17-én helyzetetett a római katolikus vallás szertartásai szerint a keszthelyi temetőben örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Vizsga. A nagyváradi csendőrtovábbképző és altiszti iskolában jelenleg fennálló továbbképző tanfolyam záróvizsgája, altörjay Atorjay Imre tábornok, felügyelő-helyettes úr előllete alatt, február 13 és 14. napjain fog megtartatni. A következő tanfolyam, ismét 80 főnyi hallgatóval, február 16-án veszi kezdetét.

**Részletfizetésre
készpénzáron!**

Ha a jelzőszám! A többi részletfizetési óriási módon kívánják ajánlani. **EUFON** (közvetlen) készletfizetési ugyanazon áron jobbról adja részlete, mint két pénzt. **Riadó** (nemzetünk sem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzzel vennék. Kérje **Eufon** és **Riadó** jegyzékünket és beszélgetezzen árainkat bármilyen más részletfizetési árjegyzékkel. Azonnal társasági a költségek.

szent László Intézet
Budapest, 53,
VeresPálné-utca 16

Mulatság. A budapesti csendőrtisztek olvasóköre által a saját könyvtárának javára február 4-én rendezett táncmulatság, a budapesti csendőr tisztikar élénk érdeklődése és részvétele mellett minden tekintetben kitűnően sikerült és a könyvtár javára tekintélyes összeget eredményezett.

Kérem. Albert Márton zernesti őrsbeli csendőr ez. őrsvezető kéri Mihálydeák János őrsvezetőt és Albert Antal csendőrt, hogy tartózkodási helyüket vele közölni sziveskedjenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ki fedezte fel Ausztráliát? Amerika fölfedezésének a kérdése sokáig foglalkoztatta a szakembereket és a közönséget, most egy ausztráliai távirat ugyanilyen vitára fog alkalmat adni. A „Daily Chronicle” ugyanis Melbourneből táviratot kapott, a mely szerint a szövetséges Államok parlamenti könyvtárának őre a történelmi gyűjteményben kétségtelen bizonyítékait fedezte föl annak, hogy Ausztráliát Amerigo Vespucci fedezte föl 1499-ben. Ime, az új vitában tehát a Vespucci neve szerepel s ha a hír valóban bizonyul, úgy Ausztrália bizonyára jobban érdemli meg az Amerika nevet, mint az a földrész, a mely most viseli. Ausztrália leteléről a holland és portugál hajósok már a XVI. században tudtak. Emellett, hogy a portugál hajósok 1601-ben jártak először Ausztrália partjain, azonban az első biztos adatok szerint 1606-ban fedezték föl Ausztráliát. Ez adatok szerint a fölfedezők holland tengerészek voltak, a kikkel egyidőben egy spanyol tengerész: Torres, a róla elnevezett szoros fedezte föl, a Melbournei távirat szerint Ausztráliát már jóval előbb fölfedezték, a fölfedezés azonban később feledésbe ment. A birt egyelőre kétkedéssel fogadják.

A szappanfogyasztás. Egy önértetes angol ember összeállította a kulturépek évi szappan fogyasztásának statisztikai mérlegét. Nagyon természetes, hogy ebből a jellemző statisztikából a britek kerültek ki győztesen, mint a világ szappanfogyasztásának sampionjai. Nagy-Britannia minden egyes polgárára évi 21 fontnyi szappanfogyasztás esik, mely hallatlan számarány mögött tizenhét fonttal ballag Amerika. A francziák sem úsznak éppen tisztátalanságban: személyenkint tizenöt fontot fogyasztanak egy évben, míg ezzel szemben szerényen lapul meg a nagyméretű évi tiz. Az osztrákok öt fonttal is beérik, de ebben az átlagban mi is benne érteftünk. Oroszország fogyasztja a legkevesebbet, évenként alig két fontnyit juttatván egy-egy főre. De ha itt azt vesszük, hogy az ismert statisztikai átlagszámítás szerint minden orosz alattvalóra két font jut, akkor az intelligens oroszok tisztasági érveke a világban még Angliát is felül kell, hogy múlja.

A fiatal bűnösök büntetése hajdan. Az első nevelőös javító-intézetet, a melyben fiatalokú bűnösöket helyeztek el, I. Ferenc francia király alapította. Azelőtt minden gyermek, a ki tíz évesnél idősebb volt, minden fajta gonosztettéért a római jog szerinti teljes felelősséget viselt, ép azért fiatalokú bűnösöket nemcsak fegyházra, hanem gyakran halálra is ítélték. A régi krónikákban nem egy olyan esetet lehet olvasni, hogy gyermekeket agyonlőttek, főlakasztottak, vagy kerékbe törték. IX. Lajos uralkodása alatt a fiatalokú bűnösöket már csak pénzbüntetésre, vagy botütetésre ítélték, míg börtönbüntetésre csak azokat ítélték, a kik 14 évesnél idősebbek voltak. I. Ferenc király a fiatalokúak testi fenyítését is megszüntette és elrendelte, hogy azokat a

gyermeket, a kiket koldulás vagy csavargáson kapnak rajta, javítóintézetbe kell elhelyezni: ba azután megjavultak, becsületes iparosokhoz, vagy földművesekhez kell őket adni. I. Ferenc királynak ez a humánus rendelete azonban nemsokára feledésbe merült és csak a nemzetgyűlés alkotott újra ilyen szellemű törvényt, a mely a ma érvénybenlévő gyermekvédelmi törvények alapja.

A világ aranytermelése. A világ aranytermelése emelkedőben van. Míg 1900-ban az egész földön 383,049 kilogram aranyat termeltek, addig a legutóbbi év termelése 663,069 kilogram volt, a mi 73-1 százaléknövekedést jelent. Az egyes földrészek is megváltoztatták helyeiket a termelés sorrendjében: 1900-ban Amerika 192,503 kilogram aranyával a legelső aranytermelő volt, a világtermelés 20-26 százalékat szolgáltatván. Helyét a sorban most Afrika foglalta el a 250,558 kilogramnyi termelésével. Utána következik Amerika, Ausztrália, Európa s végül 43,305 kilogrammal Ázsia. Európában Oroszország a legtöbb aranyat termelő állam. 42,209 kilogramot termelvény és drága fémből. Az aranytermelés legnagyobbat csökkent az utolsó kilenc évben Kanadában: 4,951-ről 14,800 kilogramra, míg az emelkedés Mexikóban volt a legnagyobb: 13,542 kilogramról 33,661 kilogramra szökkent föl.

A teknősbéka életkora. Az angol lapok a minap közölték, hogy a „onnaughti hercege” a ki délafrikai útjában Szent-Ilona szigetére is ellátogatott, ott egy teknősbékát látott, a melyet már százötven év óta tartanak fogságban és a melyet I. Napoleon a szigeten töltött fogsága idején gyakran megsimogattott. A teknősbéka általában igen nagy kort ér el. A szentilonaszigeti teknősbékánál jóval öregebb egy Toto nevű teknősbéka, a mely a szent-louis-i állatkertben éli gondtalanul napját. Ennek az állatnak az életkorát 500 évre becsülik. A teknőjének a bátára 1618 évszám van bevésvé azzal a megjegyzéssel, hogy a korát már akkor is 200 évre becsültk. Toto ilyenformán akkor élte ifjúsága első éveit, a mikor Kolumbus fölfedezte Amerikát.

Egy kínai szakács jó kívánsága. Egy előkelő londoni családnak kinesi szakácsa van, a ki kitűnő tortákat tud készíteni. Ugyességén kívül meg arról is nevezetes ez a szakács, hogy szakácsművészetének remekeit mindig szép, kacskaringós kínai feliratokkal látja el. Véletlenül e napokban egy Kinában járt hittérítő volt ebédén az illető családnál és a családtagok megkérték hogy fordítson le egy ilyen feliratot, a melynekkel a kínai szakács ez a alkalomból sem fukarkodott. A hittérítő legéget tett a kívánságnak és lefordította az egyik feliratot, a mely így hangzott: „Gaz ördögök, idegen kuttyák, átok reátok, a kik felfaljátok a kálóssaimat.”

Az emberi test tartalma. A biblia szerint az emberl porból teremtette az Isten. Most egy amerikai vegyész kutatni igyekszik ezt a teatét vált port és érdekesen bizonyítja be, hogy az emberi test valóban tartalmaz ásványrészeket, még pedig igen nagy mennyiségben. A tudós először is megállapította, hogy az emberi test összetétele egyenlő 1000 lyuktojia tartalmában foglalt vegyi és élettani összetétellel. Az emberi testben foglalt anyag, a só, a szén, a víz, stb., elég volna, mondja a vegyész, egy motor hajtására, egy löggömb megöltésére, vagy akár egy 500 méteres út megvilágítására. Az emberi test vastartalmából 200 varrót, vagy öt patkószeget lehetne kovácsolni: az emberi testben található foszforból 22,000 gyujtót lehetne készíteni, mely elég volna 700 ember megvilágítására.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük csendősgya olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen, s így a felesleges kérdőzóküldéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Sz. L. 12. Minden jobb könyvkereskedésben; csak írja meg pontosan, hogy mit akar.

555. 1. Nem értjük. Elintézi az igazgatóság. 2. A budapesti 17. sz. helyőrségi kórházban; azt csak az orvos mondhatja meg. 3. Legközelebb a téren is üdvös intézkedések lépnek életbe.

48. 1. A m. kir. földművelésügyi miniszterintézménytől kell kérni. 2. Jankó Mór. 3. Előreláthatólag ősszel.

B. F. 1. Nem az őrsparancsnoknak fogadják a szolgát, hanem magától értetik, hogy a nő vizsükségletéről is az őrsnek kell gondoskodnia, hiszen azért kapja az átalányt. 2. Azt a csendőr nem tudja elbírálni, hogy a szolgát megengedie a kimenetelt vagy sem.

Kákos. Forduljon közvetlenül az illető tanintézet igazgatóságába.

911. Ha a zsoldján kívül más vagyona nincs, akkor sem ott, sem nálunk, mert a zöld és a zöld természetével bíró pótdíj le nem foglalható.

Sorsjegyekről. Walther jörmester, Demetrovics őrsvezető Brassó. Lovasi őrmester, Balla őrsvezető sorsjegyeik nem nyertek — 1879. Mintán a jelzett sorsjegyek húzásáról adat rendelkezésünkre nem áll, az eredményt a sorsjegy beszerzési helyén tudakolja.

Marospart. Az jelképe az összes ismereteknek.

D. M. Hazárdjáték. Sorsjegyeire később.

10. A közel jövőben.

133. Az agyvérömleny aligha lett a szolgálat teljesítése által előidézve, minélfogva semmiféle visszatérítéire igénye nincs. O. Levelét nem tettük el és így nem is tudjuk, hogy milyen kérdésre adtunk választ. Ha a jelen és a f. évi 3. számunkban adott értesítéaünkre való hivatkozással a kérdést újból felteszi, meg fogjuk mondani a s-t.

Drávacmenti őrs. 1. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre. 2. A javítással együtt sem haladja meg a pótdíj nélküli szolgáló csendőr jövedelmét.

T. 71. 1. Olvassa el lapunk 1909. évi 15. számában e tárgyban közölteteket. 2. Nem. 3. Reméljük a legjobbat.

ÓÓÓ. 1—2. A kerületi parancsnokságnál vannak rangsorba foglalva, mi tehát nem tudhatjuk. 3. A vizsga eredménye szerinti rangsorban cs. őrsvezető IL altisztek, ha pedig a csapatnál őrmesterek voltak, cs. cz. őrmesterek.

100. Arany.

Patkó. A budapesti 17. sz. helyőrségi kórházban alkalmazták a szolgát. Különb. orvosi javaelatra bármely klinikára is felvetheti magát. Szabadság nem szükséges.

Érdeklődő. Szolgálati ügy.

42. Kérdezett rendelet érvényben van, de kérdezett már azelőtt is jelölt volt. 2. Mert később lett alkalmazásuk minősítve. 3. Kihágást. 4. Szegény csendőr, a ki a bűnjelt nem tudja elszállíttatni.

29. A csendőrségnél viselt rendfokozatban és az altiszti szolgálati jutalomdíj egyidejűleges folyósítása mellett.

10383. Szabad tartani; beszerezhető bármely jobb könyvkereskedésben.

111. Polgári peratra tartozik; különben azt hisszük, hogy ebben az esetben vevőnek kártérítéaére igénye nincs.

188L 1. O. 2. Egy őrmestertől méltán elvárhatóak, hogy ilyen kérdést nem tesz fel és a rendfokozatot végig olvassa. Az 52. lapoldalon is betűzögessen egy keveset.

234. Magazakításnak tekintetik.

1875. Azért lettek felvéve, mert 1910 febr. 1-én betöltötték a 12. szolgálati évet, Ön pedig nem. szabály pedig az, hogy csak ezután az idő után jelölhető valaki.

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, idegban, mindennemű csontbántalmak ellen kitzfő hatásnak bizonyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Ezrekre menő hírlások bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Valódi csak nálam kapható Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beklüldése után vagy utánvétel küldve

Szente Lajos gyógyszerész. Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bos. niai csendőrség, cs. és klr. közhadsereg s erőd. szállítól

Budapest, Rákóczi-út 8. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőröböl készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1911. évi január hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Somlyói Szilágyi Ödön, nyugalmazott esendőr alezredesnek és törvényes utódainak, régi magyar nemességük és Somlyói előnevük épségben tartása mellett, az «óvár» második előnevet díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1911. évi január hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Virágh László esendőrszázadosnak, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a «peremartoni» előnevet, valamint a bemutatott czimert díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Okirattal megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó esendőrség főügyelője által:

altorjai Lőrincz Ignác, V. számú esendőrkerületbeli százados, szárny- és pótszárnyparancsnoki alkalmaztatása alatt a hivatáskörébe utalt teendőinek, mindenkor a legnagyobb odaadással, körültekintéssel és nagy buzgalommal történt ellátása, nemkülönb. alárendeltjeinek helyes nevelése és ezé irányos vezetéseért.

Lénert József, V. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, szakaszparancsnoki alkalmaztatása alatt a hivatáskörébe utalt teendőinek, mindenkor a legnagyobb odaadással, körültekintéssel és nagy buzgalommal történt ellátásáért.

Fenosi József, V. számú esendőrkerületbeli százados, számvivő, a számvivőség vezetésében 11 éven át, mindenkor nagy szorgalommal teljesített szakavatott tevékenysége, alárendeltjeinek helyes vezetése és irányításáért.

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Kupás Márton járásörmester, 18 rendbeli, súlyosabb beszámítás alá eső büncselekmény kiderítése körül tanúsított kiválóan kötelességű, ügybuzgó és fáradhatatlan tevékenységéért.

Mayer János ez. örmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért, alárendeltjeinek helyes és ezé irányos vezetéseért, örsének mindenkor jó rendbentartásáért, nemkülönb. példás magatartásáért.

Herke József ez. örmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységéért, örsének mindenkor jó rendbentartásáért, valamint alárendelt legénységének ezéltudatos és igen jó befolyásolásáért.

A m. kir. VII. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Imre Dénes járásörmester, Darvas János, Bend Lajos, Kovács Domokos, Németh József ez. örmesterek, Kész József, Bálint Dénes, Korován János, Kálmán Bálint ez. örsvezetők és Cseh József esendőr ez. örsvezető, az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan buzgó tevékenységükért.

Galicza József ez. örmester, az irodai szolgálat terén kifejtett igen buzgó és odaadó tevékenységéért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Balla Mihály ez. örmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységéért, de különösen a kezei örs-pénztár feltörése tettesének kinyomozása és az elfutajlított értékek előkerítése körül a nyomozást vezető járásparancsnokának hathatós támogatásáért.

Buti Péter és Léhner István esendőrök, mert 18 rendbeli, súlyosabb beszámítás alá eső büncselekmény kiderítése körül előjáró járásparancsnokokat odaadón és határozatosan támogatták és az eredmény biztosításához nagyban hozzájárultak.

A m. kir. VII. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Kajcsa József ez. örsvezető, Fodor Márton, Zomornia Mihály, Orosz Mihály esendőr ez. örsvezetők, Gyergyai Ignác, Nagy Sámuel, Barcsa József és Veres István esendőrök, az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak tartama alatt tanúsított, fáradásigot nem ismerő hasznos szolgálataikért.

Előléptettek:

Az 5 évi esendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

1911 január 26-ával:

Andréka Vazul, Bartos Zsigmond, Benő Ferencz, Györi András, Csindai Károly, Erdős Károly, Komsa József, Réti Károly, Gergelyi János, Kosza József, Bogdán Károly, János Mihály, Baluzsi László, Felszegi Lajos, Nagy Albert, Nagy Dénes II., Vári Zsigmond, Gál Mihály, Szőke Ferencz és Barti János esendőrök;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Lehotai János, Pirigy János, Szabó István II. és
Balyi József csendőrök; végül

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Nagy Lajos, Ollé István, Filipovics Antal, Fazekas
János és Lenkei János csendőrök, csendőr ez. őrsveze-
tők.

PALYÁZATOK.

Egy irnoki állás az ujaradi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Négy középiskolai osztály. Magyar, német és román nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a temesvári kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi febr. hó 28-ig.

Egy irnoki állás az oraviczabányai kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona, Magyar, német és román nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a fehértemplomi kir. törvényszék elnökéhez 1911 február hó 27-ig.

Egy szolgálai állás a kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudományegyetem orvészeti és régészeti intézeténél. Kezdőfizetés 600 korona. Szabályzeru lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az egyetem rektorához 1911 márcz. 28-ig.

Egy irnoki állás a csepregi királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni kir. törvényszék elnökéhez 1911. évi febr. 28-ig.

Egy irnoki állás Bereg vármegye tiszabáti járásában. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Véglegesítés hat havi próbaszolgálat után. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Bereg vármegye főispánjához czimzett kérvények a vármegye alispánjához 1911 febr. 20-ig.

Egy hivatalozogai állás a nagyhalmágyi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az aradi kir. törvényszék elnökéhez 1911 febr. 21-ig.

Egy iskolaszolgai állás a miskolci kir. katolikus főgimnáziumnál. Szabályzeru lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. A vállas- és kézektatásügyi m. kir. miniszterhez czimzett kérvények a miskolci kir. kath. főgimnázium igazgatóságához 1911 febr. 15-ig.

KITÜNŐ GRAMMOFON

19

5 kétoldalu lemezzel 150 K, fizethető
havi 8 koronás részletekben.

FIGYELMEZTETÉS: Csakis jó minőségű gramofon felel meg czéljának.

Lemezek, javítások, becserélés jutányosan, kedvező feltételek mellett.

GAERTNER GÁBOR

Budapest, IX., Bakács-tér 4.

KUNZ JÓZSEF és TARSA

21

cs. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-u. 10. (Bécsi-u. sarok.)

Vasson, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehérneműek, ágyfehérnemű, szőnyograktár. — Mészárosnői kepengék. — Uri divatruk, női divatruk, női pipereolthek; gallérok, jabots, kesztyűk, shawlok stb. — Gyermekruhák. — Háziipari hímzések. — Szőrmeárk, tollbók. — Borkesztyűk: Boeckl, München, Hamerli Pécs. — Bördösmeáruk, vas- és rézgyak.

... Arjegység és minták ingyen és bérmentve. ...

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.